

Tečaj XXXIII.

Srpanj 1909.

Broj 7.

Šumarski list.

Organ

hrv. slav. šumarskoga društva

Izdaje
hrvatsko-slavonsko
šumarsko društvo.

Uređuje
ANTE KERN.

Izlazi svaki mjesec.

ZAGREB 1909.

Naklada hrv.-slav. šumarskoga društva.

„SILVA“ hljeb za divljač

je praksom dokazana najbolja hrana za zečeve, srne i crnu divljač, u obliku „eakesa“, — posjepuje razvoj jakih koštiju i vanredno jakog i velikog rogovlja.

50 kg. loco tvornice K 12 — kod veće količine stavljamo specijalne ponude

Lovački psi kao i psi svih ostalih vrstih hrane se najbolje sa Fattingerovim Patent-mesnim kolačem za pse.

50 kg. loco tvornice K 23, 5 kg. po K 3:20 prosto od poštarine.

Najjednostavniji uzgoj gnjetela (fasana) te najbolji uspjesi sa Fattingerovom mesnatom hranom za gnjetele.

Vrst I. je za mlade, a vrst II. je za starije gnjetele. 50 kg. K 24. — loco tvornice. 5 kg. K 3:20 prosto od poštarine. Opširne cienike šalje

H. Polsterer

vlastnik i suvremenitelj Fattingerove tvornice Patent-kolača za pse i perad u WIENER-NEUSTADTU.

Preko 300 prvih nagrada. Utemeljeno g. 1893.

Imitacija treba u vlastitom interesu uvjek najenergičnije odbiti.

Br. 14200. — 1908.

Predmet : Alilovac, Podgorje i Bešinac z. z
— Dražba hrastovih stabala.

Dražba hrastovih stabala.

Temeljem dozvole kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 17 studenoga 1908. broj 62 528, od 17. studenoga 1908. broj 62 529, i od 21. studenoga 1908. br. 62 930, obdržavati će se u uredu kr. kotarske oblasti u Požegi na 31. srpnja t. g. u 10 sati do podne javna pismena ponudbena dražba hrastovih stabala i to od:

1. 2072 kom. hrastova nalazećih se u šumi z. z. Alilovac sa 6160,66 m³ gradje i 222,74 m³ podvlaka uz izkličnu cenu od 82 352 K 60 fil.

2. 1926 kom. hrastova, nalazećih se u šumi i pašnjaku z. z. Podgorje sa 4457,97 m³ gradje i 172,85 m³ podvlaka uz izkličnu cenu od 37 449 K 75 fil.

3. 625 kom. hrastova nalazećih se u pašnjaku z. z. Bešinac sa 817,39 m³ gradje i 58,66 m³ podvlake uz izkličnu cenu od 9.343 K 86 fil.

Dražba obaviti će se za svaku hrpu napose na temelju pismenih ponuda, koje imadu biti propisno biljegovane, sa propisanom žaobinom od 10% izklične cene providjene i zapечаćene te predane kod predst-jničtva kr. kotarske oblasti najkasnije do 10 sati do podne dana 31. srpnja t. g.

Brzojavne ponude neće se uzeti u obzir

Pobliži dražbeni uvjeti mogu se četvrtkom za vrieme uredovnih sati uviditi u uredu kr. kot. šumarije kaptolovačke u Požegi.

Kr. kotarska oblast

U Požegi, dne 15. lipnja 1909.

Kr. kot. predstojnik: M. Babić v. r.

BROJ 7.

U ZAGREBU 1. SRPNJA 1909.

GOD. XXXIII.

ŠUMARSKI LIST

Preplata za nečlanove K 12 na godinu. — Članovi šumar. društva dobivaju list bezplatno — Članarina iznosi za utemeljitelja K 200. — Za članove podupirajuće K 20. — Za redovite članove 1. razreda K 10 i 2 K pristupnine. — Za lugarsko osoblje K 2 i 1 K pristupnine i za »Šum. list« K 4 u ime preplate. — »Lugarski viestnik« dobivaju članovi lugari badava. Pojedini broj »Šum. lista« stoji 1 K. Članarinu i preplatu na list prima predsjedništvo društva.

Uvrstbina za oglase: za 1 stranicu 16 K; za $\frac{1}{2}$ stranice 9 K; za $\frac{1}{3}$ stranice 7 K
 $\frac{1}{4}$ stranice 6 K. — Kod višekratnog uvrštenja primjereni popust.

Naučna osnova kr. šumarske akademije u Zagrebu.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, izdala je svojom naredbom od 13. ožujka 1909. broj 4845. novi naučni i ispitni red, te novu detailjiranu naučnu osnovu za kr. šumarsku akademiju, prislonjenu uz mudroslovni fakultet kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu. Naredbu i novi naučni izpitni red donašamo u »Listku«, a detailjiranu naučnu osnovu moradosmo radi svoje obsežnosti ovdje otisnuti.

Otisnuli smo ju pako u cijelosti s toga, što je sama po sebi veoma zanimiva, nadalje što nam ona pruža jasnu sliku o tomu, kakova naučna spremna i mnogostranost se danas od šumara zahtjeva u obće, a kakova napose kod nas u Hrvatskoj i Slavoniji, te napokon da se koli šumarska, toli i ina publika ima prilike uvjeriti, da je današnja naučna osnova naše domaće šumarske akademije podpuna i ravna, dapače u mnogočemu i podpunija od onih ostalih šumarskih visokih škola tudi inozemstva.

Osnova se sastoji iz 3 dijela i to:

- I. Popis naučnih predmeta;
- II. Gradivo; i
- III. Pregled predmeta i nedjeljnih sati

I. Popis naučnih predmeta.

A) Matematički predmeti i grafičke radnje.

1. Matematika I. i II.
2. Deskriptivna geometrija I. i II.
3. Konstruktivno risanje.
4. Geodezija I. i II.
5. Tehničko risanje I. i II.

B Prirodoslovni predmeti,

6. Zoologija I. i II.
7. Botanika I. i II.
8. Anatomija i fiziologija dravlja.
9. Bolesti dravlja.
10. Mineralogija i petrografija.
11. Opća geologija.
12. Tloznanstvo.
13. Anorganska kemija.
14. Organska kemija.
15. Agrikulturna kemija.
16. Šumsko-kemijska tehnologija.
17. Eksperimentalna fizika.
18. Praktična elektrotehnika.
19. Klimatologija.
20. Higijena.

C. Gospodarski predmeti.

21. Općeno gospodarstvo.
22. Voćarstvo i vinogradarstvo.
23. Melioracija tla, kultura livada i pašnjaka.
24. Ribogojstvo.

D. Tehnički predmeti.

25. Opće graditeljstvo I. i II.
26. Tehnička i građevna mehanika.
27. Vodo- i mostogradnje I. i II.
28. Gradnja cesta i željeznica.

29. Bujičarstvo.
30. Šumsko strojarstvo.
31. Šumska otpremna sredstva.

E. Pravo-drzavoslovni predmeti.

32. Narodno gospodarstvo i financijalna znanost I. i II.
33. Upravno i privatno pravo I. i II.
34. Trgovačko i mjenbeno pravo.
35. Šumski zakoni i praktična uprava.
36. Državno računoslovje.

F) Šumsko-stručni predmeti.

37. Uzgoj šuma I. i II.
38. Čuvanje šuma.
39. Uporaba šuma i šumska industrija.
40. Procjena šuma.
41. Računanje vrijednosti šuma.
42. Uređenje šuma.
43. Šumska statistika i uprava.
44. Trgovina drvom.
45. Lovstvo i oružarstvo.
46. Šumarski pokusi.
47. Strijeljanje.

II. Gradivo.

A. Matematički predmeti i grafičke radnje.

Matematika I. i II.

Zimski semestar 4 sata predavanja, 3 sata vježbe.

Ljetni semestar 4 sata predavanja, 3 sata vježbe.

Brojni sustavi, razvoj desetinskoga sustava, pojam cijelih, slomljenih, iracionalnih i imaginarnih brojeva, zatim pojmovi kompleksnih, pozitivnih i negativnih brojeva. Redovito i skraćeno računanje. Newtonov binomijalni poučak. Jednadžbe; rješavanje jednadžbi sa više nepoznanica uporabom determinanta; jednadžbe prvoga i drugoga stupnja, sastavljene proporcije: dioba veličina. Aritmetički i geometrijski redovi;

logaritam ; kamatni kamatno-kamatni račun, rente, amortizacija.
G e o m e t r i j a : trigometrija i njezina uporaba kod rješavanja trokuta., Kružne geometrijske funkcije ; analitika u ravnini, i to promatranje točke, pravca, krivulja drugoga reda i cikloide ; promatranje tangente, sekante i promjera ; relativni prosjeci, pojam funkcije, neprekidne i prekidne funkcije, jednostavne i složene funkcije, limes kvocijenta, limes jednostavnih funkcija diferencijalni kvocijent, pojam diferenčala, diferencijal jednostavnih funkcija, pojam neodređenoga integrala, temeljne formule, pojam određenoga integrala, odnosaj između određenoga i neodređenog integrala, obujam kružnoga i paraboličnog stošca, obujam krnjega stošca.

Simpsonovo pravilo za računanje obujmova.

D e s k r i p t i v n a g e o m e t r i j a I. i II.

Zimski semestar 3 sata predavanja.

Ljetni semestar 3 sata predavanja.

Zadaća deskriptivne geometrije i njezine metode. Način risanja i označivanja u deskriptivnoj geometriji. Predočivanje točke i pravca na dvije ravnice. Uvađanje novih projekcionih ravnina. Položaj pravca prema projekcionim ravninama ; tragovi, prikloni kutovi pravca sa ravninama projekcije. Rotacija: a) oko osi vertikalno na jednoj ravnini projekcije, b) oko osi, koja je usporedna s jednom ravninom projekcije ; rotacija natrag. Udaljenost dviju točaka ; udaljenost točke od pravca. Međusobni položaji pravaca ; najkraća udaljenost dviju mimosmjernica. Predočivanje ravnine, razni položaji ravnine prema ravninama projekcijâ, prikloni kutovi ravnine prema ravninama projekcija. Projekcije točke, pravca i mnogokuta koji su u ravnini ; prava veličina mnogokuta. Neđusobni položaji dviju ravnina. Probodište pravca sa ravninom, predočivanje pravca okomitoga na ravninu, udaljenost točke od ravnine ; udaljenost dviju usporednih ravnina. Prikloni kut dvaju pravaca međusobno i prema ravnini ; prikloni kut dviju ravnina.

Počela nauke o sjenama ; bačene sjeni točko, pravca i mnogokuta. Predočivanje polijedara, njihova kontura, vidljivi

i nevidljivi bridovi, ograničivanje vlastite i bačene sjene. Predočivanje piramide i prizme, vlastita i bačena sjena, presjeci sa ravninama; mrežotine polijedara. Prodori dvaju polijedara. — Krivulje drugoga reda: Risanje kruga iz podataka oskulacione kružnice, rektifikacija kružnice i kružnoga luka (Sivolius).

Najshodnije konstrukcije elipse, hiperbole i parabole. Bačena sjena kruga.

Postanak, plohe, tangenta na plohu, dodirna ploha, normala na plohu, i normalna ploha.

Predočivanje čuna i valjka, kao što i predočivanje kugle, njihovi presjeci sa ravninom; vlastita i bačena sjena; mreža čuna i valjka. Prodori čunova i valjaka međusobom. Rotacioni elipsoid, hiperboloid i paraboloid; njihovo predočivanje i presjeci sa ravninom; vlastita i bačena sjena.

Predočivanje tjelesa aksonometričkim postupkom. Kotirana projekcija i njezina primjena za predočivanje topografskih ploha i kod rješavanja zadatka o tim plohami.

Počela perspektive

Konstruktivno risanje.

I. Zimski semestar 4 sata.

II. Ljetni semestar 4 sata.

Konstruktivna izradba gradiva, koje je prema naučnoj osnovi iz deskriptivne geometrije predavano.

Geodezija I. i II.

Zimski semestar 4 sata predavanja, 4 sata vježbe.

Ljetni semestar 4 sata predavanja, 4 sata vježbe.

I. dio zemljomjerstvo. 1. Uvod u geodeziju. Zadaća geodezije i njezina rasporedba u nižu i višu geodeziju. Temeljni pojmovi iz matematičke geografije. Pojam horizontale i vertikale. Pravi i prividni horizont. Depresija. 2. Zadaća zemljomjerstva. Pojam horizontalne projekcije kao temelj geodetskih mapa i planova. Svrha i vrste izmjera. Mjere za duljine, mjere jedinice, metrički sustav, duodecimalni stari sustav.

Mjere za površine u starom sustavu i metričkom sustavu. Mjere za kutove, mjera kutna, lučna i trigometrijska. Mjera od oka i ocjene. Mjerila u geodetskim nscrstima. Linearna i transversalna mjerila. Sprave za risanje i mjerjenje dužina i kutova na planu. Nonius, njegov sastav i uporaba kod linearnih i kružnih mjerila. 3. Račun pravokutnih koordinata. Koordinatni sustavi. Azimut. Koordinatne razlike. Koordinate. Poligonometrički račun. Transformacija koordinata. Mapovanje koordinata. 4. Nauka o geodetskim instrumentima i spravama. Sprave za određivanje vertikalnoga i horizontalnog smjera. Komila ili visak, razulje, ovjesni luk, libela. Rektifikacija i točnost ovih sprava. Signalizovanje i stabilizovanje točaka u svrhu izmjere. Sprave za mjerjenje dužina. motke, lanac, vrpea, kotač. Dioptrički strojevi i njihovi optički zakoni. Leće. Sferički i hrometrički otklon leća. Dalekozori astronomski i terestrički. Geodetski dalekozor, njegov objektiv i okular. Povećanje i zorno polje dalekozora. Diafragma i nitni križ u okularu. Os dalekozora. Pojam i način viziranja. Diopter. Paralaksa. Povećala ili lupe, njihovi optički zakoni i njihova uporaba. Mikroskopi i njihovi zakoni. Mikroskopi sa mikrometričkim vijkom i mikroskopi sa skalom urezanom na staklenoj pločici od Kennsoldta. Sprave za mjerjenje i iskolčivanje pravih kutova. Pravokutni križ, valjak, zrcalo, prizma. — Teodolit. Temeljna načela gradnje i uporaba teodolita za mjerjenje horizontalnih kutova. Vrste teodolita. Univerzalni strojevi. Stativ. Sastojine teodolita: tronoga, obzorni krug (limbus), alhidada. Dalekozor. Vertikalni krug. Vrtnja teodolita. Osi teodolita. Horizontovanje i centrovanje teodolita. Postupak kod mjerjenja horizontalnih kutova. Rektifikacija teodolita. Ekscentricitet alhidade. Ekscentricitet vizure. Pogrješka kolimacione i horizontalne osi. Točnost kod mjerjenja kutova i neizbjegive pogrješke.

Teodolit za repetovanje ili multiplikaciju. Teodolit sa mikroskopima. Mjerjenje vertikalnih kutova. Vertikalni krug. Metode mjerjenja povisnoga kuta i zenitne daljine. Pogrješka indeksa. Rektifikacija teodolita u pogledu mjerjenja vertikalnih

kutova. Kutomjerne sprave sa busolom. Orientaciona ili stolna busola. Šumske busole sa diopterom i dalekozorom. Opis raznih konstrukcija centričnih i ekscentričnih busola. Busolni teodoliti. Uporaba busole kod mjerena kutova i poligona. Mapovanje obavljene izmjere sa busolom. Točnost i rektifikacija instrumenata sa busolom. Mjeraći stol, načela njegove gradnje i uporaba kod mjerena horizontalnih kutova i mapovanja uopće. Opis mjeračega stola od Krafta, Starke-a, Ertela i dr. Kutomjerno ravnalo sa diopterom i sa dalekozorom. Tahimetričko ravnalo. Rektifikacija kutomjernoga ravnala. Horizontovanje i centrovanje mjeračega stola. Postupak kod mjerena kutova. Orientovanje mjeračega stola. Razne pripadnosti mjeračega stola. Temeljne operacije sa stolom. Vuči rajone i mjeriti dužine; polarna metoda, obodni način mjerena, kontrola izmjere i izjednačenje neizbjježivih pogrešaka. Vučenje rajona i križanje njihovo unaprijed Mjerenje sa posebnom osnovkom. Vučenje rajona i križanje njihovo sa strane. Vučenje rajona i križanje njihovo natrag. Pothenotova zadaća, njezino rješenje direktnom i indirektnom metodom. 5. Sprave za optičko mjerjenje duljina. Razdioba optičkih daljinomjera. Geodetski daljinomjeri sa letvom. Reichenbachov daljinomjer, njegova konstrukcija i uporaba. Konstante. Daljinomjeri sa mikrometrijskim vijkom u okularu. Daljinomjer od Tichy-a, Starke-a. Logaritmički daljinomjer od Tichy-a. Daljinomjer od Stampfera. 6. Temeljne radnje na polju. Iskolčivanje pravca na preglednom i nepreglednom terenu. Trigonometričko iskolčivanje pravca. Iskolčivanje kružnih lukova pomoći pravokutnih koordinata i polarnom metodom. Mjerenje dužina. Direktno i indirektno mjerjenje na horizontalnom tlu. Redukcija kosih dužina na horizont. Mjerenje na skaline. Mjerenje dužina na kosom tlu. Točnost direktnoga mjerena i izjednačenje neizbjježivih pogrešaka. Indirektno mjerjenje dužina geometričkim i trigonometričkim metodama. Mjerenje horizontalnih kutova. Centrovanje kutova i centrovanje cilja. Točnost mjerena kutova i izjednačenje neizbjježivih pogrešaka. 7. Male izmjere na polju. Izmjera položaja točke na

polju; koordinatna metoda, polarna metoda, poligonalna (obodna) metoda. Sprave za mapovanje. Trokutna metoda ili triangulacija. Trigonometričko odsijecanje naprijed i sa strane. Pothenotov problem. Hansenov problem. Rješavanje trigonometričko i analitičko sa pravokutnim koordinatama. Izmjera zemaljskih čestica. Izmjera manje skupine zemaljskih čestica. Raspored izmjere. Glavne točke i mreže. Grafička izmjera sa stolom. Trigonometričko-poligonalna ili numerička izmjera sa teodolitom. Prispodoba numeričke izmjere sa grafičkom izmjerom. 8. Izmjere većega opsega. Raspored radnja kod većih izmjera. Triangulacija, načela triangulacije, oblik trokutnih mreža. Grafička i trigonometrička triangulacija. Samostalna i priključena triangulacija. Katastralne izmjere u austro-ugarskoj monarkiji, njihov raspored i svrha. Koordinatni sustavi zemaljskih izmjera. Razdioba zemalja u četvorne milje i katastralne sekcije. Trigonometričke triangulacije. Polaganje mreža. Stabilizovanje točaka. Izbor i izmjera osnovke. Izmjera kutova. Izmjera astronomskoga azimuta sa podnevnicom i pomoću deklinacije magnetske igle. Izjednačivanje kutova trokutnih mreža kod trigonometričkoga odsijecanja naprijed, natrag i sa strane. Izjednačivanje kod trokutnoga lanca i mreže približnim metodama. Trigonometrički račun trokutnih stranica. Računanje pravokutnih koordinata trokutnih točaka. Triangulacija sa dva reda trokutnih točaka. Postepeno križanje i zamreživanje. Triangulacija sa finigiranim osnovkom. Triangulacije priključene na zemaljsku katastralnu izmjedu. Mapovanje trigonometričkih točaka. Raspored u sekcije. Transformacija koordinata na stranice sekcionoga pravokutnika.

Grafičke triangulacije sa stolom. Raspored i izvođenje radnje. Prenašanje trokutnih točaka u sekcije. Orientacione linije u sekcijama. Izmjera detalja grafičkom metodom sa stolom i poligonalnom metodom sa teodolitom. Izmjera šuma. Izmjera potoka i rijeka. Reambulacija međa. 9. Situaciono risanje. Konvencionalni znakovi. Kopiranje nacrta. Uvećavanje, umanjivanje nacrta. Pantograf, njegova konstrukcija i uporaba. Vježbe u

situacionom risanju sadržane su u tehničkom risanju II. dio (tlocrtno risanje). 10. Računanje površina. Računanje pojedinih likova i čestica, geometričko i pomoću planimetra od Adlera i polarnoga planimetra. Tačnost i kontrola računanja površina iz izravno i grafički izmјerenih dužina. Izjednačivanje neizbjegljivih pogrešaka. Računanje površine u skupinama zemaljskih čestica. Upliv promjene papira na računanje površina. Dioba čestica i ispravak međa kod jednakoga i različitog boniteta tla.

II. dio: Visinomjerstvo. Općenita načela kod mјerenja visina. Obzor. Absolutna i relativna visina. Uočivanje visina na planu. Geometrijsko mјerenje visina. Trigonometričko mјerenje visina. Depresija i refrakcija. Barometrijsko mјerenje visina. Instrumenti za barometrijsko mјerenje visina; barometar, aneroid. Metode barometrijskoga mјerenja visina. Hipsometričke tablice. Nivelacija; zakoni nивелације. Razalne letve. Instrumenti za nivoovanje bez dalekozora, razalna vaga, razalni diopter od Vege. Rektifikacija dioptera. Instrumenti za nivoovanje sa dalekozom sa čvrstom libelom na dalekozoru, sa preložnim dalekozorom i sa dvostrukom libelom. Stampferov instrument za nivoovanje i trigonometrijsko mјerenje visina sa mikrometričkim vijkom. Rektifikacija instrumenata za nivoovanje. Univerzalni instrumenti različitih konstrukcija i sustava. Postupak kod nivoovanja. Metode nivoovanja. Upliv depresije. Generalna i detaljna nivalacija. Precizna nivalacija. Nivalacija i crtanje uzdužnih i poprečnih prosjeka cesta. Nivalacija i crtanje uzdužnih i poprečnih prosjeka vodotoka. Plošna nivalacija pomoću uzdužnih i poprečnih profila. Uočivanje plošne nivalacije u planu. Kotirani načrti. Konstrukcija razilica (krivulja jednakih visina). Tehničke uporabe nivalacije Tahimetrija. Svrha i metode tahimetrije. Instrumenti za tahimetriju. Kružni tahimetri. Postupak kod tahimetričke izmjere na polju. Računanje tahimetričke izmjere. Logaritmička ravnala. Tahimetričko ravnalo. Mapovanje tahimetričke izmjere. Tahigrafi. Izradba kotiranoga načrta i konstrukcija razilica.

Vježbe se obavljaju u sobi, i to: mapovanje grafičkom i poligonalnom metodom uz potrebite trigonometričke i poligo-

nometričke račune; zatim se izračunavaju površine i obavljuju diobe i regulacije međa. Risanje uzdužnoga profila, konstrukcija razilice.

Na polju se obavljuju male vježbe sa instrumentima kroz cijelu godinu, a u ljetnom se semestru obavlja sa slušačima velika 14-dnevna geodetska ekskurzija u Zagrebačkoj okolici.

Tehničko risanje I. i II.

I. Prostoručno risanje.

Zimski semestar prvoga godišta 4 sata.

Prostoručno risanje s osobitim obzirom na linearno risanje s perom. Risanje predložaka i modela od sadre s olovkom, kredom, perom i bojama.

II. Tlocrtno risanje.

Zimski semestar trećega godišta 6 sati.

1. Tlocrtno risanje. Risanje konvencionalnih znakova u katastralnim mapama s osobitim obzirom na šumarstvo. Izradba tlocrtne slike u koloriranoj maniri. Vježbe u pismu, koje se upotrebljava na planovima i mapama. — 2. Tereno risanje. Predočivanje neravnosti tla pomoću kotiranoga plana, pomoću slojnica i profila. Šrafiranje i šumiranje topografskih mapa po Lehmannovoj metodi.

B) Prirodoslovni predmeti.

Zoologija I. i II.

Zimski semestar 3 sata predavanja, 2 sata vježbe.

Ljetni semestar 3 sata predavanja, 2 sata vježbe.

Opcija zoologija: 1. Općeniti pojmovi. 2. Počela životinjskoga tijela: životinska stanica, oblik stanice i njezini dijelovi. 3. O staničevlju: krv, staničnina kože, staničnina žlijezda; medjustanični prostor. Mišićna staničnina, živčana staničnina, kostovna staničnina i hrskovična staničnina. 4. Organi i njihovo djelovanje: koža, organi gibanja, osjećanja, hranidbe, cirkulacije, dihanja, izlučivanja. 5. Rasplod.

Specijalna zoologija: 1. Sistematska razdioba životinja. 2. Opis životinjskih odjela: a) Sistematska razdioba sisavaca i potanji opis ovamo spadajućih po šumarstvo važnih

vrsta. b) Općenito obilježje ptica i poznavanje u ovaj razred spadajućih za lovstvo i šumarstvo najvažnijih vrsta. c) Kraška karakteristika reptilija. d) Karakteristika amfibija. e) Karakteristika riba, kratki opis i poznavanje najvažnijih vrsta. f) Karakteristika mekušaca i kratki opis nekih za gospodarstvo važnih vrsta. g) Karakteristika crva i opis i razvoj nekih najvažnijih crva nametnika.

E n t o m o l o g i j a: Karakteristika i razdioba antropoda (člankonožaci). a) Kukci, morfologija, razvoj i gospodarska važnost kukaca, štetni i korisni kukci. b) Sistematska razdioba kukaca. c) Kornjaši, njihova sistematska razdioba, pobliže promatranje osobito onih familija i vrsta, koje su za šumarstvo važne, njihov način života, rasplod, štete i koristi. d) Karakteristika i sistematska razdioba opnokrilaca (Hymenoptera), pobliže promatranje onih familija i vrsta, koje su za šumarstvo štetne ili korisne (Cynipidae, Ichneumonidae, Tenthredinidae, Uracevidae). e) Karakteristika i sistematska razdioba lepira (Lepidoptera), pobliže promatranje onih familija i vrsta, koje su za šumarstvo štetne. f) Dvokrilci (Diptera). Karakteristika i sistematska razdioba dvokrilaca i pobliže promatranje rasploda i života onih familija i vrsta, koje su za šumarstvo štetne ili korisne. g) Rilaši (Rhyynchota). Karakteristika i sistematska razdioba rilaša, pobliže promatranje rasploda i života onih familija i vrsta, koje su za šumarstvo štetne (osobito Phytophires). g) Mrežokrilci (Neuroptira) i h) Pseudonoptera. Kratka karakteristika i rasplod najvažnijih vrsta. i) Ravnokrilci (Orthoptera). Karakteristiha i sistematska razdioba ravnokrilaca, pobliže promatranje familija i vrsta, koje su za šumarstvo važne. k) Kratka karakteristika i sistematska razdioba stonoga (Myriapoda), paučnjaka (Arachnoidea i korepnjaka (crustacea).

Botanika I. i II.

Zimski semestar 4 sata predavanja, 6 sati vježbe.

Ljetni semestar 6 sata predavanja, 6 sati vježbe.

I. Uvod. Pojam vrsta živih bića. Bilinski i životinski svijet. Darwinizam. — Unutarnja morfologija. Nauka o stanici; konstrukcija stanice, razni oblici i razvoj. — Staničevina: postanak staničevine, razne vrsti staničevine, prvočno i drugotno staničevlje, razvoj unutarnjega ustrojstva biline. — Vanjska morfologija. Oblici biline prema genetičkom redu, talus, kornus, simetrijalni odnošaji, sustav razgranjivanja, razvoj pupa i njegove promjene, list, oblici lista, položaj lista, promjene, korijen i njegove promjene, rasplodljivanje i organi za rasplod; spolno i nespolno rasplodljivanje, mijena oplodnih organa, rasplod evijetnih bilina, pojedini dijelovi cvijeta, klica i njen razvoj, plod. — Fiziologija. Hranjenje: sastavni dijelovi bilinske materije, hrana bilina, asimilacija, uporaba gotovoga hraniva i njegov tok, mijenjanje bilinske tvari, produkti, dihanje, rast biline, kretanje.

II. Bilinski sustavi, umjetni i prirodni bilinski sustavi. Kriptogame s osobitim obzirom na gljive; fanerogame s osobitim obzirom na šumarstvo. — Anatomija i fiziologija drva. Elementarni sastavni dijelovi drva i o tvari drva uopće; konifere i lisnato drveće. Anatomički razvoj drva, postanak godova, rastavljanje elementarnih sastavnih dijelova, uzgojni i anatomički odnošaji, upliv klime i stojbine (tla), razmatranje po šumarstvo važnoga drva prema anatomičkim grupama. — Fitopatologija: Poviest i današnje stanje fitopatologije. Razvoj i način života gliva, upliv parazitnih gliva na gospodarske biline i o obrani uopće, sistematsko poznavanje po šumarstvo važnih od gljiva nastalih bolesti drvila. Fanerogame kao nametnice. Upliv atmosfere (toplina, svjetlost, oborine, grom) i bolesti, koje odtuda potiču; štetne tvari (sumporov kis, klija za gusjenice itd.), upliv tla, posljedice kod ozljede krošnje, kore, korijena i drva.

A n a t o m i j a i f i z i o l o g i j a d r v l j a .

Zimski semestar 2 sata predavanja, 2 sata vježbe.

Detaljno poznavanje anatomičkoga ustrojstva raznih vrsta drvila na temelju slika i mikroskopskih preparata. — Tumačenje i praktično poznavanje raznih fizioloških pojava.

Bolesti dravlja

Ljetni semestar 2 sata predavanja.

Razne bolesti šumskoga drveća i voćaka, njihovo rasprostranivanje i djelomično poznavanje svih bolesti uz pokazivanje raznih oblika ovako oštećenoga drva.

Mineralogija i petrografija.

Zimski semestar 3 sata predavanja, 2 sata vježbe.

Opcija mineralogija. Najvažnije iz morfologije. Od fizikalnih svojstava: spec. težina, kalavost, lom, tvrdoća, optička svojstva. Iz minerogenije: postanak ruda, rastvorba i trošenje ruda te karakter proizvoda trošenja.

Iz fiziografije i sistematike ruda one hrpe, koje su ili same bitni sastavni dijelovi zemaljske kore ili su sastavine kamenja, u prvom redu one, koje su temeljem kod tvorbe miner. tla. Hrpa kremena, glinenaca, zeolita, tinjaca, amfibol i angita, (olivina, milovke i klorita) te gline, zatim hrpa karbonata, sulfata, halida. Po bilje štetne rude.

Iz opće petrografije: Postanak i karakter erupтивnoga te klastičnoga kamenja, trošenje kamenja

Iz sist. petrografije: Eruptivno kamenje i klastično kamenje s osobitim obzirom na kamenje, što sastavlja zemaljsku koru Hrvatske i Slavonije.

Vježbe: Jednostavne metode za određivanje pojedinih svojstva ruda, mikroskopsko pretraživanje izbrusaka.

Opcija geologija.

Ljetni semestar 3 sata predavanja, 2 sata vježbe.

Zadaća geologije i opseg njenog razmatranja. Geogenija i geofizika. Rude kao sastavni dijelovi kamenja. Eruptivno, ta-ložno i metamorfno kamenje. Tvorenje i preobrazba kamenja. Vulkani, voda, atmosferilije, upliv organskoga života.

Sastav tande zemaljske kore. Kratki pregled povijesti naše zemlje

Kod vježbi: mikroskopsko određivanje kamenja. Geološke mape. Praktični zadaci, kao opskrba pitkom vodom i t. d.

Tloznanstvo.

Ljetni semestar 2 sata predavanja, 3 sata vježbe.

Razmatra u opće odnošaj između tla i bilinskoga svijeta, a osobito fizikalno i kemijsko stanje stojbine i njihove promjene. Sa ovoga stanovišta predaje se:

1. Postanak tla. Fizikalni i kemijski faktori, rastvorba, tlo kao mješavina raznih vrsta ruda i kamenja rastvorenog; tlo kao spremište raznih hranivih čestica, koje kod rastvorbe raznih ruda i kamenja nastaju.

Sastavni dijelovi tla, koji su organskog porijetla; stvaranje humusa, uloga i znamenovanje organskih čestica u tlu. Odnošaj tla prema vjetru i tekućoj vodi.

2. Fizikalna svojstva tla. Ustrojstvo tla, kapilarnost, ugrijavanje i ohlađivanje tla, ovlaživanje i osušenje tla, upliv šumâ kod padanja oborina na tlo, konzerviranje oborina vrela, tlo i zrak kao i razne druge sastavine zraka, pojavi absorbcije.

3. Kemijska svojstva tla. Pokusno odgajanje bilina pomoću raznih kemijskih hraniva (vodene kulture), bezuvjetno potrebna hraniva, hraniva bez kojih može bilina živjeti i eventualna hraniva. Rastvorene i nerastvorene hranive čestice, prirodno i umjetno gnojivo, tabelarno poznavanje ruda i kamenja, kao što i kemijskih sastavina tla.

4. Vrste tla. Temeljna načela kod razdiobe, razne metode ustanovljivanja vrsta tla, sprave, opis tipičnih vrsta tla.

5. Znamenovanje nauke o tlu sa stanovišta općega narodnog gospodarstva.

Tloznanstvene vježbe: Ove vježbe obdržavaju se prema potrebi u laboratoriju, na polju ili u šumi.

Anorganska kemijska.

Zimski semestar 4 sata predavanja, 5 sati vježbe.

I. 1. Definicija i razdioba kemije. Historijski razvoj kemije do Lavoisiera. Jednostavne i složene tvari, kemijski pojavlji i temeljni stechiometrijski zakoni. Izgradnja tvari iz atoma i molekula. Određivanje atomne i molekularne težine. Kemijski

znakovi, formule i jednadžbe. Valjanost atoma, ekvivalencija i vezanje atoma. Alotropija i izomerija. Konstitucija anorganskih spojeva. Aditivna, koligativna i konstitutivna svojstva tvari. Snošaji fizikalnih svojstava tvari naprama njihovoj molekularnoj težini i izgradnji molekula. Snošaji fizikalnih i kemijskih svojstava elemenata prama njihovoj atomnoj težini. Prirodni ili Mendelejev sustav. Svojstva rastopina (plinaste, krute, kapljive i razređene rastopine). Vrste, tok i uzroci kemijskih procesa. Pretvorba energije i snošaji među kemijskom energijom, mehanijskom, toplinskom, električnom i svjetlenom energijom.

2. Vodik. Načini dobivanja vodika. Svojstva vodika. Vodikov superoksid, njegovo dobivanje i određivanje.

3. Prva skupina prirodnoga sustava. Plemeniti plinovi. Helij, neon, argon, kripton i ksenon. Njihova svojstva i spektri.

4. Druga skupina prirodnoga sustava. Elementi: litij, natrij, kalij, rubidij, cezij bakar, srebro i zlato. Karakteristika alkalija. Kaljiski spojevi i njihova nalazišta. Kaljiska lužina, salitra i karbonat. Fabrikacija baruta i dobivanje pepeljike (potăše), Kaljiske soli, koje služe kao umjetna đubra. Natrijski spojevi. Nalazišta natrijskih soli. Natrijski klorid i načini dobivanja istoga. Natrijska ili čilenska salitra i gospodarstvena važnost toga spoja. Natrijski karbonat ili soda. Načini fabrikacije i upotreba sode. Nalazišta, načini dobivanja i svojstva bakra. Slitine bakrene. Bakarni sulfat ili modra galica. Talioničko dobivanje srebra. Sastav srebrnih predmeta. Neke srebrne soli i njihova svojstva s obzirom na djelovanje svjetla (fotografija). Galvansko posrebrivanje. Zlatna nalazišta i načini dobivanja zlata. Sastav zlatnih predmeta. Galvansko pozlaćivanje.

5. Treća skupina prirodnoga sustava. Elementi: berilij, magnezij, kalcij, cinak, stroncij, kadmij, barij, živa i radij.

Najvažniji magnezijski spojevi i njihova upotreba. Kalcij i njegova svojstva kao i svojstva važnijih njegovih spojeva. Paljeno gašeno vapno. Cementi, sadra. Fabrikacija stakla. Cinak i njegovi važniji spojevi. Živa i njezina nalazišta. Dobivanje žive i najvažniji spojevi.

Amalgami. Svojstva radijskih spojeva i radio-aktivnost.

6. Četvrta skupina prirodnoga sustava. Elementi: bor, aluminij, skandij, galij, itrij, indij, lantan, cer, neodim, praseodim, tulij, iterbij, gadolinij i talij.

Svojstva aluminija i važnijih njegovih spojeva. Njegovi oksidi (korund, rubin, safir). Stipsa. Fabrikacija glinene robe (porcelana, kamenine, fayence, majolike, lončarske robe i opeka). Ultra marin.

7. Peta skupina prirodnoga sustava. Elementi; ugljik, kremik, titan, germanij, cirkon, kalaj, olovo i torij.

Nalazišta i svojstva uglikra. Alotropne njegove modifikacije (diamant, grafit, čada). Pougljivanje drva i rasvjetni plin. Spojevi uglikra sa vodikom (metan, etilen i acetilen). Uglikovi oksidi, način postanja i svojstva istih. Karbonati i cijanidi. — Kremik i njegovi spojevi. Silikati, teoretička dedukcija silikata. Rastvorba silikata i produkti rastvorbe. — Kalaj (kositar). njegova nalazišta, metode dobivanja i upotreba. Svojstva nekih važnijih spojeva. — Olovo, njegova svojstva i upotreba (olovne cijevi, sačma (špriha) (akumulatori). Važniji olovni spojevi (olovna gleda, asetat, bjelilo, minij.) Rijetke zemlje i njihova upotreba za Auerove žarulje.

8. Šesta skupina prirodnoga sustava. Elementi: dušik, fosfor, vanadij, arsen, niob, antimон, tantal, bizmut

Nalazišta dušika, njegova svojstva, proizvodnja i upotreba. Važniji njegovi spojevi. Dušični oksidi i kiseline. Postanak (nitrifikacija) nitrata, njihova važnost i upotreba. — Fosfor, njegova nalazišta i načini dobivanja. Fosforne soli, fosfati i njihova upotreba. Fosforna đubra (guano, superfosfati, tomasova zgura (drozga). Arsen i njegova svojstva. Važniji spojevi arsenovi. — Marshov aparat za dokazivanje arsena. Bizmut i karakteristika njegovih slitina (legura).

9. Sedma skupina prirodnoga sistema. Elementi: kisik, sumpor, krom, selen, molibden, telur, wolfram, uran.

Kisik, njegova nalazišta, svojstva i proizvodnja. Gorenje u kisikovoj, vodikovoj, klornoj atmosferi i u svjetlećemu plinu.

Uloga kisika u prirodi: kod stvaranja zemaljske kore, kod bilina i životinja. Disanje i truhljenje. Ozon, svojstva i dobivanje ozona. Postanak vode i njena tri agregatna stanja. Fizikalna svojstva vode u pojedinome agregatnom stanju. Tvrde, meke vode. Mineralna i morska voda. Pitka (zdrava i nezdrava) voda. Sastavni dijelovi uzduha. Opredjijivanje sastavnih dijelova uzduha eudiometričke metode. — Sumpor, njegova nalazišta, svojstva i proizvađanje. Polimorfizam Bijološka važnost sumpora. Najvažniji njegovi spojevi. Sumporovodik u analitičkoj kemiji. Sumporni dioksid i trioksid. Fabrikacija sumporne kiseline i njena upotreba. Najvažniji sulfati. — Neki važniji kromovi i molibdenovi spojevi. — Uranovi spojevi u toliko, u koliko imadu važnost za dobivanje radijskih preparata.

10. Osma skupina prirodnoga sistema. Elementi: flenor, klor, mangan, željezo, kobalt, nikalj, brom, ruten, rodij, palatij, jod, osmij, iridij i platina.

Karakteristika halogenih elemenata. — Nalazišta, svojstva i dobivanje klorova. Važnije soli. Fabrikacija solne kiseline. Klorati i perklorati. — Svojstva fluora i njegovo djelovanje na staklo. O bromu i jodu općenito. Spomenuti važnost nekih bromida i jodida. — Mangan, njegova svojstva i svojstva njegovih važnijih spojeva (kaljiski permanganat). — Nalazišta željeza. Dobivanje željeza (sirovo, kovko željezo, čelik). Važnije soli željezne i njihova upotreba. Optaci kod fabrikacije čelika (tomasova zgura ili drozga). — Svojstvo platine nalazišta i upotreba. Važnije soli.

II. Kod kemijskih vježbi u ovom semestru raspravlja se u kratko o kvalitativnoj kemijskoj analizi, zatim se poduzimaju najjednostavnije kemijske operacije. Ispituju se pojedina svojstva najvažnijih elemenata i spojeva. Kušaju se opredjeliti kvalitativno važniji kationti i anionti.

Organiska kemijska.

Ljetni semestar 4 sata predavanja 5 sati vježbe.

I. Razdioba kemije u organsku i anorgansku (Léméry,

Berzelius). Prvi organski spoj, koji je sintetičkim putem dobiven (Wöklér). Razvoj organske kemije (Dumas, Laurent, Liebig i t. d.) Svojstva ugljika, valencija i sposobnost međusobnoga vezanja. Izomerija, tantomerija, fizikalna izomerija, stereoipomerija. Konstitucija, konfiguracija organskih spojeva. Optička svojstva. Homologija i homologni redovi. Radikali i razdoba ugljikovih spojeva Nomenklatura.

A) Derivati metuna. Alifatički spojevi.

1. Ugljikovodici, zasićeni ugljikovodići, olefini, acetileni i t. d. — 2. Halogeni substitucioni produkti ugljikovodika (Kloroform, jodoform). — 3. Jednovaljani alkoholi, (sekundarni i tercijarni). — 4. Derivati alkohola esteri i eteri, fosforni, arsenovi i kovinski spojevi alkoholnih radikala. — 5. Primarni aldehidi i ketoni (formaldehid, kloral, akreolin, geranial, acetton). — 6. Jednobazične kiseline (mravinja, octena, propionova itd.) kiselina i njihovi važniji derivati. — 7. Viševaljani alkoholi (glikobil, glicerin, nitroglycerin, masti ulja, sapuni itd.) — 8. Viševaljane jednobazične kiseline (glikohol, mlijeca kiselina, lenin itd.). — 9. Dvobazične kiseline (Oksalna kiselina i njena fabrikacija, jantarna, jabučna, asparagniska, vinska, grozdna, sluzna i t. d. kiselina). — 10. Višebazične kiseline. — 11. Cijanski spojevi (u koliko nijesu kod anorganske kemije spomenuti). — 12. Derivati ugljične kiseline (esteri, kloridi, amidi.) — 13. Ugljikohidrati : a) Pentoze (arabinoza, ksiloza itd.); b) Hekroze (monosaharidi) njihovo držanje prama reagencijama, sintetičke metode (Fischer), njihov sastav; c) Bioze, (disaharidi) (saharoza, njegovo dobivanje i svojstva. Melitoza itd.) i d) Polisaharidi. (Stvaranje, sastav, dobivanje škroba; celuloza. Fabrikacija celuloze, uporaba celuloze, papir, pergamenat, celuloid, pušćani pamuk, kolodij, umjetna svila. Lihenin, dekstrin, ksilanit). — 14. Prijelaz k aromatičnim spojevima. (tri-, tetra-, pentametilen, furan, piral, tiofen, pirazoli i t. d.).

B. Derivati benzola.

1. Razlike izmedju alifatičkih i aromatičkih spojeva. Konstitucija benzola. Nalazišta benzolovih derivata i način dobi-

vanja. — 2. Benzal, tolrol, ksilol, kumol, durol, cimol i t. d. — 3. Halogen'ntra, amido i amino derivati. — 4. Diazo i azospojevi. Hidrazini i Hidroksilamini. — 5. Aromatičke sulfo-kiseline. — 6. Fenoli. Jedno i više vrijedni fenoli. Kinoni. — 7. Aromatički alkoholi, aldehidi i ketoni. — 8. Aromatičke kiseline (bezoeva, salicilna, galna, digalna kiselina, tanin, ftalna kiselina i t. d. — 9. Defenil, trifenil i dibencilna grupa. — 10. Naftalin i važniji njegovi derivati. — 11. Antracen i fenantren. Važniji njihovi derivati, antrakinon, alizarin. — 12. Indigo i važniji njegovi derivati. — 13. Pinidinova grupa. (Katranc od kostiju. Pikolin, piperidin.) — 14. Kinolinova i akridinova grupa. — 15. Alkaloidi (koka, solanum, opium, kina, strihnos-bare. — 16. Terpeni i kamfori, njihova svojstva, sastav i dobivanje. — 17. Smole, glukosidi itd. (amigdal, salicin, populin, eskulin, komiferin) aloin, kantaridin, santonin, klorofil, laktus itd. — 18. Bjelančevine. Nalazišta, sastav, eventualna konstitucija i razdioba bjelančevina. — 19. Producuti intermediarne izmjene tvari.

II. Kod kemijskih vježbi u ovome semestru poduzimaju se destilacije, kristalizacije i sublimacije. Kvalitativno opredieljenje elemenata ugljičnih spojeva (ugljika, dušika, halogenih elemenata, sumpora i fosfora) a da se slušači upoznaju i sa sintetičkim metodama poduzimaju se i neke lakše sinteze.

A g r i k u l t u r n a k e m i j a.

Zimski semestar 2 sata predavanja, 4 sata vježbe.

I. Razvoj i razdioba agrikulturne kemije. Tvorba organske tvari iz anorganske u klorofilnim stanicama. Redukcioni procesi. O svjetlu kao uslovu za rast bilja. Prvi produkt asimilacije. Pretvorba organske tvari u bilju. Disanje bilja. Najvažniji termani sastavni dijelovi bilja i njihove fiziološke i biološke funkcije (slador, škrob, celuloza, inulin, masti, voski, smole, eterična ulja, balzami, bilinske boje, treslovine, glikoridi i kiseline).

(Svršit će se).

Zaključni**I. Prihod.**

hrv.-slav. šumar. društva i Köröskenijeve

Tekući broj	Stavka	Poimence	Zag. 908. bilo pre- liminirano	G. 908. zaista pi- mljeno
			k r u n a	
A. Družtvene imovine:				
1		Novčani ostatak koncem g. 1907.	347·20	2788·80
2		Stanarine:		
	a	šumarske akademije	6123·60	6123·60
	b	lovačko-ribarskoga društva	244·80	244·80
	c	iztočnog prizemnog stana	693·52	914·76
	d	iztočnog stana u II. katu	120·—	1260·—
	e	zapadnog prizemnog stana	979·20	1039·84
	f	zapadnog stana u II. katu	11 6·08	1150·26
		za stan zajedničkog bivšeg podvornika	288·—	—·—
	g	za stan pazikuće	28·—	—·—
3	a	Podpora zemlje šumarskom društvu	1200·—	1200·—
	b	Podpora zemlje za izdavanje „Lug. Vjestnika“	400·—	400·—
4	a	Članarina I. razreda tekuća (za 322 člana)	32 0·—	1885·37
	b	Članarina I. razreda zaostala	500·—	1801·70
5	a	Članarina II. razreda tekuća (za 1000 članova)	2000·—	1330·60
	b	Člknarina II. razreda zaostala	100·—	506·88
6		Prihod podupirajućih članova	800·—	929·70
7		Upisnina	50·—	87·—
8		Oglasni	150·—	247·28
9		Kamati (medjutimni)	100·—	113·02
10		Diplome	10·—	—·—
11		Vanredni prihod	—·—	218·14
12		Zajedničkom podvorniku plaća	—·—	—·—
13		Predbrojnina	400·—	450·—
14		Kamati utemeljiteljne novo uložene glavnice	7·—	4·10
		Ukupno ..	20427·40	22695·85
		Usporediv izdatak sa ..		17949·88
		Pokazuje se blag. ostatak		4·45 97·
B) Pripomoće zaklade:				
1		Ostatak koncem g. 1907.	1920·40	2086·96
2		Kamati na glavnici posudjenoj šumarskom društvu	400·—	400·—
3		Pristupnine	50·—	10·—
4		Darovi	50·—	58·—
5		Kamati na hypotekarne založnice	40·—	20·—
6		Kamati na uloženu gotovinu	30·—	42·76
		Ukupno ..	2490·40	2617·72
		Usporediv izdatak sa ..		451·98
		Pokazuje se blag. ostatak		2165·74

B i -

Šumarsko društvo: Zbiljni prihod: 1907·05 K (nakon odbitka ostatka od g. 1907. sa 347·20 K)
 razvod: 17949·88 K

Višak: 1957·7 K

I. Aktiva:	Šumarski dom	228000·— K
	Društveni muzej	1 890 K
	Društvena knjižnica	716 K
	Pokućstvo i i inventar, pređmeti	14·0 K
	Hypot. založ. broj 969 i broj 525	20 · K
	Gotovina na chek-knjigi	340 K
	Gotovina uložena u I. hrv. šted.	239 · K
	Gotovina u blagajni	K

Ukupno 252 197

k tomu još postojeći ali ne likvidirani dug na članarini

a okruglo 10 000 K.

račun

pripomoće zaklade koncem godine 1908.

II. Rashod

Tekući broj	Stavka	Poimence	Zag 1908. bilo pre- liminirano	Zag 1908. zaista izdano
			kruuna	
A. Društvene imovine:				
1	a	Šumarski dom :		
	b	oplatna zajma brodskoj imovnoj občini	7808.36	7808.36
	c	porez i namet	473.98	859.75
	d	plin	300-	233.92
	e	vodovodna pristojba	223.60	223.20
	f	odplata asfalta	303.46	278.98
	g	plaća pazikuće (stan u naravi)	480-	480-
	h	uzdržavanje kuće	1000-	671.63
	i	stan zajedničkog podvornika	-	-
		stan pazikuće	288-	-
2	a	Uzdržavanje muzeja	100-	57.30
	b	Plaća zajedničkom podvorniku	-	-
3		Pašal tajniku	6.0-	600-
4		Paušal blagajniku	600-	600-
5	a	Paušal uredniku za uređivanje društ. listova	860-	788.35
	b	Paušal uredniku za korekturu tih listova	200-	183.35
6		Nagrada suradnikom	1200-	676.16
7		Tiskat „Šumarskog lista“ i „Lugarskog viestnika“	3000-	2770.02
8		Vez i odprema tih listova	750-	624.80
9		Nabava strukovnih časopisa	100-	105.20
10		Trošak knjižnice, nabava i vez knjiga	200-	-
11		Pisače potrebe uprave	20-	25.04
12		Pošta i biljezi	120-	255.85
13		Tiskalice	150-	26-
14		Štipendij za šumarsku akademiju	600-	-
15		Podpore	-	-
16		Kamati pri om. zakladi za posudjenu gradj. glavnici	400-	400-
17		Vanredni trošak	250-	266.97
18		Trošak glavne skupštine	400-	15-
		Ukupno	20427.40	1794.88
B. Pripomoće zaklade:				
1		Za potpore prema društvenim pravilima	400-	450-
2		Poštarina	-	1.98
		Ukupno	400-	451.98

I a n c a

II. Pasiva :	Dug brodskoj imovnoj občini	92942.44 K
	Dug Köröskenijevoj zakladi	9815.12 K
	Ukupno	102757.56 K

Köröskenijeva zaklada : Prihod: 2617.72 K

Rashod: 451.98 K

Ostatok: 2165.74 K

I. Aktiva : Posudjena glavnica hr.v-slav. šum. društvu . . .	9815.12 K
4% hypot. založnica Ser. I. br. 966 . . .	1000- K
Gotovina uložena u I hrv. štedioni u Zagrebu na uložnicu br. 103.876.	1165.74 K
Ukupno	11980.86 K

II. Pasiya : ne ima

Nacrt proračuna**Pokriće (Prihod):**

predložen XXXIII. redovitoj

Tekući broj	Stavka	Pre d m e t	God. 1908 zaista primljeno	Za godinu 1909. prejminirano	Za godinu 1910. se predlaže
					Kruna
A) Za družtvenu imovinu.					
1		Šumarski dom :			
2	a	Novčani ostatak koncem godine	4745·97	—·—	5752·—
2	b	Stanarina šumarske akademije (od prije izn. prostor)	6123·60	6123·60	6123·—
	c	" šumarske akademije (od nove izn. prostor)	3459·40	3382·80	4651·—
	d	" za stan zapadna strana II. kat	1150·26	1126·08	1222·—
		" za 2 stana u souterrainu	—·—	—·—	600·—
3	a	Podpora zemlje šumarskom društvu	12 0 —	1200·—	1200·—
	b	" za izdavanje „Lugarskog vijestnika“	400·	400·—	400·—
4	a	Članarina I. razreda tekuća (od 320 člana)	1885·37	2500·—	3200·—
	b	" I. " zaostala	1801·70	500·—	2000·—
5	a	" II. " tekuća (od 900 članova)	1330·60	2000·—	1800·—
	b	" II. " zaostala	506·88	200·—	50·—
6		Prinos podupirajućih članova	929·70	800·—	17 0·—
7		Predbrojnina	459·—	400·—	430·—
8		Upisnina	87·—	50·—	72·—
9		Kamati od vrednostnih papira i uložene gotovine	117·12	107·—	250·—
10		Diplome	—·—	—·—	100·—
11		Oglasni	247·28	150·—	150·—
12		Vanredni prihod	2 8·14	—·—	50·—
		<u>Ukupno</u>			30200·—
		Usporediv sa razhodom od			29200·—
		Pokazuje se eventualni preostatak od			1000 —
B) Za pripomočnu zakladu.					
1		Kamati za glavnici posudjeni hrv.-slav. šum. društ. u	400·—	400·—	400·—
2		Kamati od vrednostnih papira i uložene gotovine	62·76	80·—	100·—
		<u>Ukupno</u>	462·76	480·—	500·—
U Zagrebu, koncem mjeseca lipnja 1909.					
Predsjedništvo hrv.-slav. šumarskoga društva.					

za godinu 1910.

glavnoj skupštini društva.

Potreba (Razhod)

Tekući broj	Stavka	Pređmet	Godine		
			1908.	1909.	1910.
			zaista izdano	bijaše pre- liminirano	predlaže se
Kruna					
		A) Za družtv. imovinu:			
1	a	„Šumarski dom“: odplata zajma brodskej imovnoj obćini	7808.36	7808.36	7808. -
	b	porez i namet	859.75	480. -	500. -
	c	plin	233.92	250. -	180. -
	d	vodovodna pristojba.....	223.20	225. -	223. -
	e	osjegurnina za zgradu	—. —	100. -	74. -
	f	uzdržavanje zgrade	671.68	500. -	500. -
	g	plaća pazikući	480. -	480. -	240. -
2		Paušal tajniku	600. -	600. -	600. -
3		Paušal blagajniku	600. -	600. -	600. -
4		Paušal uredniku za „Šumarski list“ i „Lugarski vijestnik“	971.70	1060. -	120. -
5		Nagrada suradnikom	676.16	1000. -	1500. -
6		Tiskak „Šum. lista“ i „Lug. Viestn.“	2770.02	2800. -	2800. -
7		Vez i odprema tih listova	624.80	750. -	750. -
8		Nabava strukovnih časopisa	105.20	120. -	150. -
9		Nabava i uvez knjiga za knjižničnu	—. —	100. -	200. -
10		Pisaće potrebe uprave	25.4	46.12	50. -
11		Tiskalice	26. -	100. -	100. -
12		Pošta i biljezi	255.85	120. -	200. -
13		Podpore	—. -	—. -	400. -
14		Kamati pripom. zakladi za posu- djenu gradjevnu glavnici	400. -	400. -	400. -
15		Trosak glavne skupštine	15. -	200. -	200. -
16		Vanredni trošak	266.97	100. -	160. -
17		Povrat gradjevnog zajma pripo- moenoj začladi	—. -	—. -	9815. -
18		Sastavak i tiskak kazala k Šum. listovima od g. 1877 — 1910.	—. -	—. -	550. -
		Ukupno .. .			29200. -
		B) Za pripom. zaklade:			
1		Podpore prema razpoloživim ka- matama glavnice	400. -	400. -	500. -
		Ukupno .. .			500. -

LISTAK.

Osobne viesti.

Imenovanja. Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je: a) nadšumara-procjenitelja križevačke imovne obćine Ivana Becka, šumarnikom-procjeniteljem u VIII. činov. razredu; b) kr. kot. šumare II. raz. Bartola Pleška u Krapini; Antuna Baličevića u sv. Ivanu-Zelini; Rudolfa Kolibaša u Slatini; Nikolu Šuberta u Vel. Gorici; Josipa Hecknera u Zagrebu; Krešimira pl. Stanislavjevića u Požegi; Petra Georgijevića u Jaski (Kostanjevac); Ljubomira Bugarića u Ivancu i Josipa Grünwalda u Zagrebu, kr. kot. šumarima I raz u X. činov. razredu; i c) kr. šumar. vježbenike Veli-mira pl. Köröskenya u Dugomselu i dr. Aleksandra Ugrenovića u Pakracu, kr. kotar. šumarima II. raz. u XI. činov. razredu.

Svi navedeni imenovani su sa sustavnim berivima i ostavljeni i nadalje na dosadašnjem mjestu službovanja.

Ispravak. U broju 4. Šum. lista t. g. pod naslovom „Osobne viesti“ iznijeli smo pod ertom svoje osobno mnjenje o nazivima ureda naše državne šumske uprave, pak smo nazine tih ureda dali otisnuti prema svojem mnjenju. Tako smo na pr. mjesto dosadanjih naziva „kr. šumarsko ravnateljstvo“ i „kr. nadšumarski ured u Vinkovcima“, metnuli „kr. šumsko ravnateljstvo“ i „kr. šumski ured u Vinkovcima“.

Pošto smo kasni e bili upozoreni, da su dosadanji nazivi uzakonjeni prigodom organizacije državne šumske uprave, o čemu smo se i sami uvjerili, pak da se prema tomu i bezuvjetno rabiti moraju, to ovim u tom smjeru ispravljamo spomenutu našu objavu uz dodatak, da ćemo naravno u buduće rabiti zakonom odredjeno nazivlje.

Uredništvo.

Društvene viesti.

Zapisnik sjednice upravljaljućega društvenoga odbora, koja je obdržavana 19. prosinca 1908. — U predidućem broju ovoga lista otisnut je taj zapisnik, nu pomutnjom izostala je točka VII./3. te ju kao dopunjak donašamo naknadno a glasi:

3. Društveni blagajnik priobuje, da je bivši član društva Nikola Neviczky kr. nadšumar umro, ostavši dužan na članarini 60 kruna, te pita da li se imade ta dugovina odpisati, ili od naslijednika pokojnika tužbom utjerati.

Zaključuje se, da se ta dugovina odpiše, odnosno briše u društvenim knjigama.

Ovogodišnja redovita glavna skupština hrv.-slav. šumarskoga društva držati će se, kako smo to već u predidućem broju spomenuli, na 8. kolovoza t. g. u društvenim prostorijama u Zagrebu. Pošto je sjednica upravljaljućega odbora, na kojoj je ustanavljen program i dnevni red

za tu skupštinu, te za izlet u šumu grada Petrinje, obdržavana na 27. lipnja t. g., kada je ovaj broj već bio složen, to se odnosni red i program posebice prilaže ovom broju, na što p. n. gg. članove posebno upozoravamo.

Zakoni i naredbe.

Novi naučni i ispitni red za slušače šumarstva u kr. sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu. Kr. hrv.-slav. dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu izdalo je dne 13. ožujka 1909. pod brojem 4845 naredbu, kojom se propisuje naučni i ispitni red za kr. šumarsku akademiju, prislonjenu na mudroslovni fakultet kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu.

Taj naučni i ispitni red glasi:

I.

Naučni red.

§ 1.

Slušači šumarstva imaju polaziti predavanja i vježbe po ovom naučnom redu.

Prvi semestar.

1. Matematika I (4 sata predavanja, 3 sata vježbe).
2. Deskriptivna geometrija I (3 sata predavanja).
3. Konstruktivno risanje I (4 sata).
4. Tehničko risanje I (4 sata).
5. Mineralogija i petrografija (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
6. Anorganska kemija (4 sata predavanja, 5 sati vježbe).
7. Fizika (3 sata predavanja).
8. Narodno gospodarstvo i financijalna znanost (4 sata predavanja).
9. Upravno i privatno pravo I (2 sata predavanja).

Drugi semestar.

1. Matematika II (4 sata predavanja, 3 sata vježbe).
2. Deskriptivna geometrija II (3 sata predavanja).
3. Konstruktivno risanje II (4 sata).
4. Obća geologija (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
5. Organska kemija (4 sata predavanja, 5 sati vježbe).
6. Narodno gospodarstvo i financijalna znanost (2 sata predavanja).
7. Upravno i privatno pravo II (4 sata predavanja).

Treći semestar.

1. Geodezija I (4 sata predavanja, 4 sata vježbe).
2. Zoologija I (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
3. Botanika I (4 sata predavanja, 6 sati vježbe).
4. Agrikulturna kemija (2 sata predavanja, 4 sata vježbe).
5. Klimatologija (3 sata predavanja).

6. Tehnička i gradjevna mehanika (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
7. Šumsko strojarstvo (2 sata predavanja, 2 sata vježbe).
8. Državno računoslovje (2 sata predavanja).

Četvrti semestar.

1. Geodezija II (4 sata predavanja, 4 sata vježbe).
2. Zoologija II (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
3. Botanika II (6 sati predavanja, 6 sati vježbe).
4. Tloznanstvo (2 sata predavanje, 3 sata vježbe).
5. Trgovačko i mjenbeno pravo (3 sata predavanja)
6. Dendrometrija (5 sati predavanja, 8 sati vježbe).

Peti semestar.

1. Tehničko risanje II (6 sati).
2. Anatomija i fiziologija dravlja (2 sata predavanja, 2 sata vježbe).
3. Obće graditeljstvo I (4 sata predavanja, 4 sata vježbe).
4. Vodo i mostogradnje I (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
5. Uzgoj šuma I (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
5. Računanje vrednosti šuma (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
7. Uredjenje šuma I (4 sata predavanja, 4 sata vježbe).
8. Šumska statistika i uprava (3 sata predavanja).

Šesti semestar

1. Bolest dravlja (2 sata predavanja).
2. Šumsko-kemijska tehnologija (3 sata predavanja, 4 sata vježbe).
3. Voćarstvo i vinogradarstvo (2 sata predavanja, 2 sata vježbe).
4. Graditeljstvo II (4 sata predavanja, 5 sati vježbe).
5. Vodo i mostogradnje II (2 sata predavanja, 2 sata vježbe).
6. Gradnja cesta i željeznica (3 sata predavanja, 4 sata vježbe).
7. Uzgoj šuma II (3 sata predavanja, 4 sata vježbe).
8. Uredjenje šuma II (4 sata predavanja, 4 sata vježbe).

Sedmi semestar.

1. Praktična elektrotehnika (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
2. Javna higijena (2 sata predavanja).
3. Obćeno gospodarstvo (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
4. Melioracija tla, kultura livada i pašnjaka (2 sata predavanja).
5. Šumska odpremna sredstva I (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
6. Čuvanje šuma (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
7. Uporaba šuma i šumska industrija I (4 sata predavanja, 4 sata vježbe).
8. Trgovina drvom (2 sata predavanja)

Osmi semestar.

1. Ribogojstvo (2 sata predavanja, 2 sata vježbe).
2. Bujičarstvo (2 sata predavanja, 2 sata vježbe).
3. Šumska odpremna sredstva II (3 sata predavanja, 2 sata vježbe).
4. Šumski zakoni i praktična uprava (4 sata predavanja).
5. Uporaba šuma i šumska industrija (2 sata predavanja, 2 sata vježbe).

6. Lovstvo i oružarstvo (3 sata predavanja).
7. Šumski pokusi (4 sata vježbe).
8. Strieljanje (8 sati vježbe).

§ 2.

Slušači šumarstva dužni su marljivo polaziti u § 1. propisana predavanja i vježbe, pa izradjivati zadane grafičke radnje i zadatke kroz svih osam semestara i za svaki semestar polagati izpite iz predmeta, što su ih po naučnom redu (§ 1.) dužni bili dotičnoga semestra slušati, jer će im se samo pod tim uvjetom odnosni semestri uračunati u propisano njihovo četverogodište.

II.

I z p i t n i r e d.

§ 3.

Izpiti se polazu — izuzevši predmete navedene u § 4. nazočne naredbe — pred povjerenstvom, koje se sastoji od svih učitelja dotičnih predmeta. Izpitnom povjerenstvu predsjeda dekan mudroslovnoga fakulteta ili njegov zamjenik.

§ 4.

- Iz 1. anatomije i fiziologije dravlja,
2. bolesti dravlja,
3. javne higijene,
4. obćega gospodarstva,
5. voćarstva i vinogradarstva,
6. melioracije tla, kulture, livada i pašnjaka,
7. ribogojstva,
8. narodnoga gospodarstva i financijalne znanosti,
9. upravnog i privatnog prava,
10. trgovackoga i mjenbenoga prava,
11. šumskoga zakonoslovja i praktične uprave, — iz svakoga od tih predmeta polaze se pojedinački izpit pred povjerenstvom, koje se sastoji od dekana mudroslovnoga fakulteta ili njegova zamjenika i učitelja dotičnoga predmeta.

§ 5.

Uspjeh ispita ocjenjuje ispitivač.

Za ocjenu znanja slušača služe oznaka „izvrstan“, „veoma dobar“, „dobar“, „dovoljan“ i „nije dovoljan“.

Kod predmeta, kod kojih se u dokaz polučene vještine imaju predložiti grafičke i pismene radnje, valja pri ocjenjivanju uspjeha uzimati obzir i na predložene radnje.

§ 6.

Bude li ispitnik na ispitu navedenom u § 3. nazočne naredbe iz više od dva predmeta ocijenjen sa „nije dovoljan“ tad ima cieli ispit ponoviti.

Ponovni se ispit ne može bez posebne dozvole kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu, polagati više nego jedanput.

Ispitnik, koji na ispitu navedenom u § 3. nazočne naredbe iz jednoga ili dva predmeta ne uspije, ima ispit iz dotičnoga predmeta popraviti. Takav se popravni ispit polaže pred učiteljem dotične struke i pred jednim po dekanu filozofskoga fakulteta delegiranim članom profesorskoga zbora filozofskoga fakulteta kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu.

Jednako ima ispitnik, koji na pojedinačkom ispitu, navedenom u § 4. nazočne naredbe, ne uspije, popraviti ispit iz dotičnoga predmeta. Takav se popravni ispit polaže pred povjerenstvom sastavljenim prema ustanovi § 4.

Popravni se ispit (i onaj po alineji 3. kao i onaj po alineji 4. ovoga paragrafa) može samo dva puta dopustiti.

Tko ni na drugom popravnom ispitu ne uspije, dužan je dotični predmet ponovno polaziti i nakon toga iznova podvrći se ispitu iz tega predmeta.

Uspjeh ispita unosi u indeks predsjednik ispita (dekan mudroslovnoga fakulteta ili njegov zamjenik).

§ 7.

Ispiti se održavaju zadnjih i prvi 14 dana svakoga semestra.

Tko koncem zimskoga semestra ne uspije, može ispit popraviti, dotično ponoviti početkom ili koncem ljetnoga ili početkom idućega zimskog semestra, a tko koncem ljetnoga semestra ne uspije, može ispit popraviti dotično ponoviti početkom idućega zimskog semestra.

Rok za popravne i ponovne ispite traje u zimskom semestru do 15. siječnja, a u ljetnom tijekom prvih šest nedelja iza početka semestra.

Dane za održavanje ispita određuje u svakom slučaju dekanat mudroslovnoga fakulteta.

Prije nego li se kandidat prihvati k polaganju ispita za drugi semestar odnosnoga godišta ima se izkazati da je s uspjehom položio ispit iz svih predmeta prošavšega semestra.

Nitko se ne može upisati u III. dotično V. ili VII. semestar tko nije s uspjehom položio ispite za I. i II. dotično za III. i IV. odnosno za V. i VI. semestar.

§ 8.

Za svaki ispit po § 3. ove naredbe plaća se pristojba od 16 kruna, za svaki pojedinački ispit (§ 4.) plaća se pristojba od 4 K. Za ponovni ispit (§ 6. al. 1.) plaća se 16 kruna, za popravni ispit iz dva predmeta 6 kruna, a za popravni ispit iz jednoga predmeta 4 krune.

Slušači, koji su oprošteni od plaćanja naukovine, a ispit polažu po prvi put, ne plaćaju ispitne pristojbe; za njih namiruje ispitne pristojbe zemaljska vlada, odio za bogoštovlje i nastavu.

Od plaćanja pristojbi za popravne i ponovne ispite ne može se nijedan slušač ni u kojem slučaju oprostiti.

Ispitne se pristojbe diele na jednake dielove medju ispitivače tako, da za svaki predmet, što ga ispituju, dobiju po jedan dio, a predsjednik kao takav takodjer jedan dio.

§ 9

Ovime se izvan krieposti stavlja naredba kr., hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove i za bogoštovlje i nastavu od 7. listopada 1900. broj 24.484 kojom je izdan naučni i ispitni red za slušače kr. šumarske akademije, prislonjene uz mudroslovni fakultet kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu, kao i naredba istih zemaljskih vladinih odjela od 30. rujna 1907. broj III. A. 2903/4 o naučnom redu te akademije.

Ova naredba stupa početkom drugoga semestra naučne godine 1908./9. na snagu.

Iz upravne prakse.

Dostalac nekretnina na javnoj dražbi stiče i ovlašteničko pravo, koje je s istima skočano. — Prinos k tumačenju §§ 6., 9. i 22. zakona i od 25. travnja 1894. o uredjenju zemljističnih zajednica i §-a 442. o. g. z. Kr. hrv. slav. dalm. zem. vlada, odjel za unutarnje poslove, izdala je dne 20. ožujka 1909. pod brojem 13.033 sliedeću vrhovnu rješitu.

„Uvaženjem utoka J. F. preinačuje se odluka županijskog upravnog odbora u Z. od 29. prosinca 1908. broj 18592, te se potvrđuje odluka kr. kotarske oblasti u Z. od 10. srpnja 1908. broj 6132 iz slijećih razloga.

U zemljističnim zajednicama, što ih tvore bivši podanici, kojim su u ime prava drvarije i paše zapale putem segregacije šume i pašnjaci, spojeno je prema § 6. zakona od 25. travnja 1894. o uredjenju zemljističnih zajednica, ovlašteničtvu sa selištnim posjedom i to u razmjeru, kako je prigodom pravomoćne provedbe segregacije ustanovljeno (§ 9. cit. zakona).

Po tome je nedvojbeno, da je ovlašteničko pravo imanentni dio nekretnina, gleda kojih je propisanim načinom po zakonu i po k zakonu izdanim provedbenim naredbama ustanovljeno, da su ovlaštene.

U preporom slučaju dokazano je, da nekretninama, upisanim u grunt. uložku broj 455 porezne obćine V. g., pripada ovlašteničtvu u razmjeru 1/8 u zemlj. zajednici V.—K.

Ta ze ljišta zajednica uredjena je prema propisima citiranog zakona i provedbenih naredaba, pak je dotično ovlaštenje prema propisu § 16. zakona i evidentirano u navedenom gruntovnom uložku provedenom zabilježbom spoja ovlašteničkoga prava.

Nepreporočno je, da ju spomenute nekretnine lve G. na javnoj ovršnoj dražbi dne 31. prosinca 1905. pravomoćno dostao J. F. iz Z., te da je negovo pravo vlastništva u grunt. ul. br. 455 porezne obćine V. g. i uknjženo.

Gledajući na propis § 442. o. g. z. stekao je dostalac s vlastnosti spomenutih nekretnina i prava, koja su skopčana s istima. Stoga obzirom na tu zakonsku ustanovu nije potrebno bilo, da se u dražbenim

uvjetima naročito iztakne, da je ovršnoj dražbi izvrgnuto i akcesorno pravo, koje je već po samom zakonu s istima skopčano

To je pak u ovom slučaju, gdje je zemljiština zajednica već i uređena, tim manje potrebno bilo, jer su dražbi bile izvrgnute nekretnine, gledje kojih je gruntovna zabilježba spoja ovlašteničkog prava već i provedena bila.

Po tome je spomenuti prigovor protiv dražbenih uvjeta eventualno mogao biti obzirom na vrednost nekretnina relevantan samo u ovršnom postupku, dočim u ovom sporu nemože biti odlučnim, jer je dražbeni čin pravomoćnim postao.

Kupoprodajnim ugovorom od 23. kolovoza 1906. je I. G., bivši vlastnik na javnoj dražbi dne 30. prosinca 1905. prodanih nekretnina, prodao tim nekretninama pripadajuće ovlašteničko pravo sam o za sebe J. K. iz Z., te je potonji na temelju toga kupoprodajnog ugovora zatražio, da se on kao ovlaštenik upiše u temeljnu knjigu zemljištne zajednice.

Županijski upravni odbor ukinuo je riešenjem svojim od 29. prosinca 1908. broj 18592/2 odluku kr. kot. oblasti u Z. od 10. srpnja 1908. broj 6132., kojom je odbijen spomenuti zahtjev J. K. s razloga, što a) u dražbenim uvjetima nije izrično spomenuto bilo, da se s doćišćim ovlaštenim nekretninama prodaje i ovlašteničko pravo, pak da po tome isto ni prodano nije, i što b) kr. kot. oblast nije uredovala po vladinoj naredbi od 7. lipnja 1900. broj 35.877 (Sbor. kom. V. broj 47 od g. 1900.)

Prema gornjem obrazloženju neosnovan je upitni razlog pod a) navedeni i protivi se postojećim propisima zakona od 25. travnja 1894. o uredjenju zemljišnih zajednica i obiceg gradjanskog zakonika; ovršenik je s navedenim ovlašteničkim pravom razpolagao poslije gruntovno zabilježene i provedene javne ovršne dražbe ovlaštenih nekretnina, a on u obice više nije bio vlastan kao ovršenik pravnovaljano razpolagati niti s tim nekretninama, a prema tomu doslidno ni s pripadnošću istih, naime s ovlašteničkim pravom.

Stoga se niti bivši vlastnik — ovršenik — a po tom ni kupac, — koji nemože imati veća prava od svog prednika (§ 442. o. g. z.), — ne može s uspjehom pozivati na ustanovu §-a 22. zakona od 25. travnja 1894. o uredjenju zemljišnih zajednica, po kojemu može vlastnik odtudjivati ovlašteništvo i samo za sebe.

Kr. kot. oblast kao zemljišnim zajednicama nadzozna oblast nije imala povoda postupati po nikoj ustanovi cit. vladine naredbe od 7. lipnja 1900. broj 35877., jer su u naznočnom slučaju čitave ovlaštene nekretnine, a po tom i cijelo s istima spojeno ovlašteničko pravo, putem javne ovršne dražbe prešlo u vlastnost dostača.

Stoga je valjalo preinačenjem drugostepene riešitbe potvrditi odluku prve molbe kao na zakonu osnovanu.

Ureda radi određuje se međutim, da se u mjesto I. G. imade unjeti u temeljnu knjigu zem. zajednice V.—K. današnji vlastnik ovlaštenih nekretnina gr. ul. broj 455 porezne obćine V. gor. J. K., trgovac iz Z., isti će ali moći ovlašteničko pravo vršiti prema § 20, cit. zakona o zem. zajednicama istom onda, kada zem. zajednici uplati o budućnosti.

pri stupnju, koju je prema §-u 7. odobrenog pravilnika obzirom na obseg svog ovlašteničkoga prava dužan platiti.

U. M. p. d. priopćio Fr. Haladi

Prinos tumačenju § 24. šum. zakona u pogledu nadležnosti političkih oblasti. N. tvornica tanina kupila je glasom kupoprodajnog ugovora od 25. rujna 1905. od vlastelinstva V. stanovite šumske sastojine. Kod izvoza posjećenog drva pokazalo se je, da na jednom dielu zemljišta upitnog vlastelinstva ne ima puta, kojim bi se moglo dovažati drvo iz mjesta prijevođenje do postojećih jur javnih puteva. Stoga obratila se je rečena tvornica na kr. kot. oblast u P. molbom za dozvolu u smislu § 24. š. z., da može izvesti kupljeno drvo preko zemljišta vlastelinstva.

Kr. kot. oblast P. odredila je odlukom od 16. studenoga 1907. br. 14.357 za razpravu stvari očevidec na licu mjestu uz sudjelovanje šum. vještaka.

Povodom prigovora vlastelinstva V. ukinula je kr. županijska oblast u P. odlukom od 31. siječnja 1908. br. 762. cito postupak kr. kot. oblasti kao nenađežno proveden, te stranke odputila na put građanske parnice s razloga, jer se tuj radi o privatnom-pravnom priporu između spomenute tvornice i vlastelinstva V., koji su pripor pozvane sudbene oblasti da riešavaju. Glasom bo točke V. spomenutog ugovora pridržale su si stranke pravo uredjenja izvoznih šumskih puteva na teritoriju vlastelinstva u medjusobnom sporazumku.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlastad odjel za unutarnje poslove naredbom od 28. travnja 1908. br. 18.547 ukinula je odluku kr. žup. oblasti iz slijedećih razloga:

U nazočnom slučaju imade se naime u prvom redu, bez obzira na okolnosti iztaknute u odluci kr. žup. oblasti, ustanoviti i odlučiti, da li je za izvoz upitnih šum. proizvoda iz drvosjeka, u svrhu daljne njihove odpreme neodklonivo nužno pravljenje privremenih izvoznih puteva kroz odnosnu šumu; te u jestnom slučaju, u koliko i uz koje uvjete se može to vlastniku šum. proizvoda dozvoliti, odnosno uz koje uvjete vlastnik zemljišta, preko kojeg se ti proizvodi izvažati moraju, obzirom na propise § 24. š. z. to trpiti mora.

Sve te okolnosti ustanoviti i o tom odlučiti spada prema ustanovama § 24. š. u nadležnost političke oblasti, pa je kr. kot. oblast u P. bila nadležna, da povodom spomenute molbe povede nužnu razpravu i o molbenom zahtjevu odluči u prvoj molbi

U M. p. d. priopćio dr. A. Goglia.

Različite vijesti.

Državni ispit osposobljujući za samostalno vodjenje šumskog gospodarstva. P. n. gg. kandidati za taj ispit upozoruju se, da se molbene za dozvolu polaganja toga ispita, u smislu alineje 1. § 2. odnosne naredbe kr. hrv. slav. dalm. zem. vlade, odjela za unutarnje poslove od 20. lipnja 1907. br. 17.010 imaju kr. zemaljskoj vlasti podnjeti do konca mjeseca kolovoza svake godine, ne čekajući na oglas, kojim će se svojedobno opredeliti dan, kada će se ispit obdržavati.

Šumarska (lugarska) škola u Sarajevu. Na toj školi, kojoj je svrha odgojivanje šumskog osoblja za čuvanje šuma i šumsko-tehničku pomoćnu službu u Bosni i Hercegovini, te koja bi se stoga po našoj terminologiji, morala zvati lugarska škola*, otvara se 1. listopada 1909. novi redovni tečaj. Nastava će trajati kroz 3 tečaja t. j. jednu i po godinu, računajući od dana otvorenja tečaja.

Glasom objave zemaljske vlade za Bosnu i Hercegovinu od 1. lipnja t. g. broj 95.92 /I. — F/a jesu uvjeti za primanje u tu školu sliedeći : 1. Doba od najmanje 16 godina. 2. Podpuna tjelesna sposobnost za šumarsku službu u planinama, o čem će odlučivati povjerenstvo, koje će naimenovati zemaljska vlada. 3. Svjedočba, da je molitelj sa dobrim uspjehom svršio 4 razreda niže gimnazije ili realke, ili da je s uspjehom absolvirao gradjansku školu, ili koju od tamozemnih trgovackih škola. Molitelji, koji gore navedenu izobrazbu ne posjeduju, mogu biti primljeni u tu školu samo onda, ako polože sa dobrim uspjehom prijamni ispit. 4. Dokaz, da su bosansko-hercegovački, ili austrijski, ili ugarski prinaldežnici. 5. Svjedočba moralnosti i dobrog vladanja kod onih molitelja, koji ne prelaze neposredno iz gore navedenih škola u šumarsku školu. 6. Dokaz, da ne manjkaju sredstva za izdržavanje kroz cijelo vrijeme trajanja nauka u toj školi. Broj učenika je ograničen, te će ga zemaljska vlada prema potrebi određivati. Dotične molbenice valja podnjeti najdalje do 1. kolovoza o. g. zemaljskoj vladi u Sarajevu.

Obća XI. skupština ruskih šumara obdržavati će se ove godine u Tuli od 1.—10. kolovoza uz osobito obširni program. Za razpravljanj određeno je 19 raznih temata, među kojima se na hrast odnosi slijedećih pet točaka :

1. Prispodabljajuća karakteristika ruskih hrastovih šuma.
4. Hrastovina na tuzemnim (naime ruskim) tržištima, te za export.
5. Naravno i umjetno pomladjivanje hrasta u osumljenom dielu ruske stepе.
6. Prelazno poljsko gospodarenje kod pomladjivanja hrasta.
8. Razni način uzgoja i njegi hrastovih sastojina nakon čiste sjeće u osumljenom dielu stepе.

Iz navedenoga vidi se, da i ruski šumari posvećuju hrastu osobitu pažnju, te da ih glede hrastovih šuma zanimaju u glavnom ista pitanja koja zanimaju šumare u Hrvatskoj i Slavoniji.

Osim izvanredno velikoga broja raspravnih predmeta, upada o on i iznadvajuće dugo trajanje skupštine — naime 10 dana.

Društvo gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije Umjesto vienca na odar pokojnog vladinog gospodarskog pristava Nikole Gütnera darovali su za mirovinski fond „Društva gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije“: banski savjetnik Dr. Milorad Vite Cuculić-Bitorajski i sveučilištni profesor Dr. O. Frangeš po 10; vlad povjerenik za vinogradarstvo i voćarstvo Milan Hržić, ravnatelj vin gradarske i voćarske škole K. pl. Hreljanović po 5 K; vladin povjeren

* Naziv šumarska škola užet je po onom u Austriji i u Njemačkoj, gdje čuvari šuma t. j. po našem lugari, nazivaju Förster, a to doslovno na hrvatsku prevedeno znači šumar. dočim se za šumare rabe naslovi Oberförster (nadšumar) i Forstverwalter (šumarski upravitelj).

za gospodarstvo Stjepan Jurić, profesor Kosta Ilibašić i vladin gospodarski pristav Ivo Zoričić svaki po 3 krune, u svemu 39 kruna.

Sa strane društvene uprave izriče se darovateljima iskrena zahvala.

Za upravu društva gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije

Predsjednik :

Gjuro pl. Ilić, v. r.

Tajnik :

Mlad. Vukmir, v. r.

Obaviest glede novoga načina odašiljanja društvenoga lista. Glede toga upozoravaju se p. n. gg. članovi na topoglednu obaviest u „Lugarskom viestniku“.

Podjelenje doktorske časti šumarima. Poznato je da šumari na njemačkim sveučilištima, na kojima se predaju šumarske znanosti, mogu polučiti najveću akademsku čast „doktora“, kako su to na sveučilištu u Monakovu polučili i naši šumari gg Dr. Gjuro Nenadić i Dr. Andrija Petračić. Tim putem pošlo se je i u Austriji, te šumari na visokoj školi za kulturu tla u Beču mogu biti promovirani na čast doktora. U novije doba podjeljeno je pravo promocije i politehnici u Švicarskoj, gdje čast doktora uz inžinire, mogu polučiti i šumari i gospodari.

Ovaj napredak i priznanje prirodnim znanostima je veoma utješljiv, jer on neminovno mora i u praktičnom životu dovesti po vremenu i do društvene, a i službene jednakopravnoći tehničkih struka sa pravnicima.

Za nas je to sve doduše tek glazba budućnosti, ali je utješljivo u toliko, da nam barem daje nadu, da će i absolventi naše domaće visoke šumarske škole, koji u novije doba moraju isto toliko godina posvetiti nauci kao i pripadnici drugih struka, barem po vremenu doći do toga, da će ih se glede znanstvene spreme priznati ravнопрavnima sa absolventima sveučilišta, te da će se i njima pružiti mogućnost, da poluče akademsku čast doktora.

Izložba peradi i kunića bila je na 27., 28. i 29. lipnja t. g. predjena u Osieku po slavonskom gospodarskom društvu u Osieku.

Za tu izložbu bio je stigao liepi broj prijava, te su medju inima svoje učestovanje najavili poznati gojitelji peradi i kunića, kao što su Nuber u Osijeku, Liebling (uzorna peradarnica) u Valpovu, Čačinović u Valpovu, Peternik u Vodjincima, Plazzeriano iz Dolnjeg Miholjca, Rubinstein u Osijeku, Beck u Zagrebu, Kovačević u Retkovcima, Polović iz Suropolja, Bulart u Osieku i dr.

Medju inim je bio izložen model uzornog peradnjaka, a F. Zimer iz Beča izložio je bogatu kolekciju raznih sprava i predmeta za peradarstvo i kućarstvo.

Za nagradjivanje bile su opredieljene : počastne diplome, prve i druge nagrade i priznanice, a manjim gojiteljima dieljene su nagrade i u noveu.

Sva izložena perad i kunići hranjeni su za vrieme izložbe bezplatno sa poznatom Fattingerovom hranom, koja se medju inim dobiva i kod H. Polsterera u Wiener Neustadtu, na čiji topogledni oglas na omotnom listu ovoga broja, ovim upozorujemo.

Za podjelenje podpora iz zaklade za uzgoj djece šumarskih činovnika razpisani su sliedeći natječaji:

Broj 2.

NATJEČAJ

Za podjelenje podpora iz „Zaklade za uzgoj djece šumarskih činovnika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji“, za školsku godinu 1909/10. raspisuje se ovime natječaj.

Prema § 2. zakladnice imadu pravo na podporu djeца, odnosno siročad kako aktivnih, tako i umirovljenih činovnika krajiških imovnih obćina, zemaljskih šumarskih činovnika, kao i šumarskih činovnika gradskih (upravnih) obćina i zemljističnih zajednica, koja kao redoviti učenici, odnosno slušatelji polaze više djevojačke škole ili ženski licej, strukovne škole muške ili ženske, srednja i ovima nalika učilišta (gimnazije), realne gimnazije, učiteljske, više trgovачke i nautičke škole i t. d., visoke škole, (sveučilište, više tehničke škole, rudarsku, šumarsku, gospodarsku ili veterinarsku akademiju i t. d.), akademiju obrazovnih umjetnosti, ili glazbeni zavod u Zagrebu, vojničke uzgojne i obrazovne zavode, ako dotični pitomci ne uživaju posve bezplatno mjesto.

Za djece, koja polaze srednja i ovima nalika učilišta imadu molbenice predložiti otac ili tutor djeteta uz naznaku, svog stalnog borača, te zavoda koji dijete polazi.

Slušatelji pak visokih i ovima sličnih zavoda imadu takove vlastoručno pisane molbenice sami podnjeti.

Molbenici valja priložiti:

1. Krstni ili rodni list učenika.

2. Školske svjedočbe za prošlo školsko godište, dotično slušatelji visokih škola svjedočbu o zadnjem državnom ispitu, odnosno propisane kolokvijalne svjedočbe od minuloga polječa, odnosno godišta.

Molitelji, koji su tek svršili osnovnu školu, kao i molitelji, koji u sliedećoj školskoj godini kane preći na zavod u kom drugom mjestu, imaju u molbi to izričito iztaknuti, naznačivši mjesto u kom će polaziti zavod iduće školske godine.

3. Izkaz i svjedočbu o imućvenom stanju učenika i roditelja.

Odnosne molbenice imaju se upraviti na predsjedništvo spomenute zaklade u Zagrebu Markov trg br. 3. (šumarski odjek), to istomu neposredno dostaviti najkasnje do 20. srpnja 1909.

Molitelji se naročito upozoruju, da na molbenice, koje kašnje stignu i koje ne budu strogo prema zahtjevima natječaja obložene, neće se moći obzir uzeti.

U Zagrebu, dne 17. lipnja 1909.

Predsjedništvo uprave zaklade za odgoj djece šumarskih činovnika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji.

Broj 7827/1909.

POZIV

u predmetu podpora, koje se u školskoj godini 1909/10 iz zaklade za uzgoj djece drž šumarskih činovnika izdati mogu.

Podpore za školsku godinu 1909/10 iz zaklade za uzgoj djece državnih šumarskih činovnika, spadajućih u službeni djelokrug kr. ug. ministarstva za poljodjeljstvo, u smislu točke 4. pogl. 8. pravilnika, izdanog pod brojem 79981 ex 1906., razdzieliti će se u mjesecu srpnju tekuće godine

Podporu, u smislu citiranoga pravilnika, dobiti mogu djeca odnosno sirote obojega spola, državnog šumarstva (kod drž. šuma, kod občinskih i t. d. šuma, stoećih pod državnom upravom, kod šumarskih nadzorničtva, kod visoke šumarske škole u Šelmecbány, kod lugarskih strukovnih škola i kod šumarskih pokusnih postaja namještenih, u aktivnoj službi stoećih, — umirovljenih i umrlih svih činovnika (šumarskih činovnika, šumarskih profesora, šumarskih inžinira, šumarskih liečnika, šumarskih računarskih činovnika i kancelista) ako su ta djeca u koju od dolje navedenih tuzemnih škola, kao redoviti učenici za školsku godinu 1909.—1910. primljeni, nadalje u koliko bi školu već prije polazili bili, — ako je od razreda izkazanih u njihovim svjedočbama o učevnom napredku, barem jedna polovica: „odlično“ „izvrstno“, „veoma dobro“ ili „dobro“.

Nedovoljni razred izključuje podupiranje.

Razredi, dobiveni iz gombanja, pjevanja, te iz pojedinih neobvezujućih predmeta, kod ustanovljenja prava na podporu neuzimaju se u obzir.

Zavodi, kojih redoviti učenici podporu u smislu § 18. pravilnika dobiti mogu, jesu sliedeći :

a) za mužku dječcu:

1. šumarska visoka škola, 2. gimnazije, 3. realne škole, 4. više trgovачke škole, 5. više obrtnice škole, 6. gradjanske škole.

b) za žensku dječcu:

1. preparandije za učiteljice i zavodi za namještenje kod čuvalištah male djece i za odgojiteljice.
2. ženski trgovaci učevni tečaji.
3. više djevojačke škole i
4. gradjanske škole.

c) za dječu obojeg spola.

1. normalke tim ograničenjem, da mužka, te I. – IV razred polazeća ženska dječica mogu podporu dobiti samo u slučaju, ako su prisiljeni, — u pomanjkanju odgovarajućih mjestnih škola, — u drugom se mjestu učiti.

2. pedagogijalne lječionice za poduku gluhoti, sliepih i t. d. i to bez obzira na starost i predobrazbu djece.

Učenici drugih zavoda, te izvanredni — sukromni učenici i slušaoци gosti gore navedenih zavoda, kao i slušatelji raznih periodnih (zimskih, večernjih i t. d.) učevnih tečaja podporu dobiti nemogu.

Podielenje se podpora obavlja uzimanjem u obzir materijalnih odnosa doličnog činovnika molitelja, odnosno sirotčadi. — Kod jednakih prava prednost imaju sirote i takovi činovnici, koji imaju više neobskrbljene djece, ili kojima na njihovo službenoj postaji odgovarajući zavod na razpolaganje ne stoji.

Kod podielenja podpora uzimaju se zasluge otca takodjer u obzir.

Jedan činovnik može podporu dobiti samo za uzgoj jednoga djeteta; za 2, ili u izvanrednom slučaju za 3 djeteta samo, ako dolični ima u prvom slučaju najmanje 4, ili u drugom slučaju najmanje 5 takove djece, koja roditeljsku obskrbu još trebaju.

Podpora se podieljuje u smislu pravilnika uvjek samo na jednu školsku godinu, nu dolični može podporu dobiti i za slijedeću školsku godinu, ali samo na temelju nove molbenice.

Podpore će se izplaćivati počam od mjeseca rujna u deset jednakih mjesecnih obroka, ali samo u onom slučaju, ako se diete u kojem od gore navedenih zavoda faktično uči, odnosno prvi obrok onda, ako je diete u dolični zavod primljeno.

U molbenicama glede podielenja podpore ima se iztaknuti broj neobskrbljene djece molitelja, te svota po djetetu eventualno uživane stipendije, ili koje druge slične stalne podpore; te se ima molbenici priklopiti najzadnja školska svjedočba dieteta, kao i uredovna svjedočba o materijalnom stanju roditelja, odnosno kod sirotčadi bez otca i bez matere, svjedočba sirotinjskoga ureda.

Pozivlju se dakle interesirani roditelji, odnosno skrbnici, da svoje propisno biljegovane molbenice glede podielenja podpora iz ove zaklade najzad do 8. srpnja tekuće godine podnesu „upravljajućemu odboru zaklade za uzgoj djece šumarskih činovnika“ (Budimpešta, kotar V. Zoltán utca broj 16.) Poslije ovoga roka prispeje, — ili dovoljno neobložene molbenice neće se u obzir uzeti.

Budimpešta, 22. svibnja 1909.

Kr. ug. ministar za poljodjeljstvo.

Šumski požari u pisarovinskom kotaru. U mjesecu travnja t. g. bilo je za vrieme suše i vjetrovitih dana mnogo požara, koji su većinom iz neopreznosti pastira nastali, bez da je krivac pronadjen.

Donašan o redom nastale požare:

18./4. 1909. izgorjelo u šumi „Brdo“ župne nadarbine Pokupsko 10 rali plazećim požarom, a štete je 500 K, te zatim u šumi „Kljuka“ nadbiskupije zagrebačke izgorjelo plazećim požarom 5 rali, a štete je 250 K.

Ovaj dan vladala je silna bura, pak je sva sreća, da nije sva šuma župne nadarbine i nadbiskupije izgorjela.

Narod došao je za vremena u pomoć.

19./4. 1909. izgorjelo je u šumi „Grahovac“ z. z. Šišinec — Brkiševina 10 rali, a štete je 1000 K.

Lugar je sa narodom zapriječio rasprostranjenje po cijeloj šumi.

25./4. 1909. izgorjelo je u šumi „Dražica“ z. z. Lukinić brdo 5 rali plazećim požarom, a štete je do 200 K.

26./4. 1909. izgorjela je šuma (pašnjak) „Rudanov jarak“ z. z. Kovacevac u površini od 30 rali, a štete je do 500 K.

Izim navedenih požara, bilo je manjih u privatnim šumama.

G. Vac.

Gusjenice u pisarovinskom kotaru pojavile su se u svim hrastovim šumama u silnoj inožini, naročito vrsti gubar, hrastov zavijač, grba i zlatokraj — tako, da su sve šume gole bile

Naročito oštećene su hrastove šume z. z. Dol. Kupčina pl. Jamnica, Kupinec i t. d.

Voće nastradale su svagdje s nemarnošću žiteljstva.

Nade je, da su bladne svibanjske kiše uništile veći broj gusjenica i da će se tako šume spasiti.

Po evatnji hrastova ima ipak nade u žir, samo da te gamadi nestane.

G. Vac

Grabrovina se sada dobro unovčuje za proizvodnju gladkih kusova u duljini od 120 do 250 metra te iznad 26 cm. srednjeg promjera.

Po 1 m³ plaća se 5—7 K na panju, a ako su transportni troškovi manji, dobije se na panju za 1 m³ i više.

G. Vac.

Henrich Mayer „Waldbau auf naturgesetzlicher Grundlage. Početkom ove godine oboğatila se njemačka šumarska literatura sa novim djelom o uzgoju šuma pod gornjim naslovom.

Gradivo je pisac razdijelio na tri dijela i to:

1. Prirodno — zakonski temelji uzgoja šuma.
2. Pomladjivanje šuma.
3. Njega šuma.

Po prvom dijelu, koji govori o prirodno — zakonskim temeljima uzgoja šuma, i koji je vrlo opsežno obraden, — zaprema 218 stranica, razlikuje se ovo djelo bitno od dosada izašlih Pisac je kao profesor uzgoja šuma na sveučilištu u Monakovu, gdje imade slušatelja sa svih strana svijeta, nastojao, da prvi dio što opsežnije obradi i da njim cijelom „uzgoju“ dade znanstveno obilježje. Morao je napustiti preuski opseg inače za njemačke prilike lijepo obradjenih „Waldbau-a Heyerova i Geyerova, te se staviti na opće stanovište uzgoja, koji će jednako vrijediti svim njegovim slušateljima, kao onim u Reichu tako i onim iz ostalih krajeva Europe i drugih dijelova svijeta. Svakog svog učenika nastoji pisac ovim prvim dijelom usposobiti najprije za znanstveno mišljenje i prosudjivanje, pa će onda znati udesiti svoj rad u šumi svaki, radio kašnje ma u kojoj strani svijeta. Svaki će imati drugu klimu, drugčije tlo, drugu vrst drveća, ali će svaki slijedeći prirodne zakone i prilagodjujući njima cilj gospodarstva, postici pravu svrhu istoga i biti pravi majstor svoje struke.

Ostala dva dijela, koji govore o pomladjivanju i njezi šuma također su opširniji, no ne razlikuju se bitno od prije spomenutih djela.

Prigodice donjet ćemo o pojedinim djelovima ove knjige opširnije. Knjiga stoji 15 Maraka.

Dr. P.

Oruštvo gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije pristupili su do 1. svibnja t. g. kao članovi utemeljiti, Vladoje Čačinović, ravnatelj biskupskog vlastelinstva, Djakovo; Erich Knobloch, vele-

posjednik, Osijek; Franjo Dragutin Schmidt, veleposjednik, Osijek; Aladar Horvath, veleposjednik, Mitrovica; Dragutin Rudolf Schmidt, veleposjednik, Osijek; Stjepan Šarčević, veleposjednik, Osijek; Robert Kästenbaum, veleposjednik, Osijek; Vaso Muačević, velezakupnik, Osijek; Pavao Barun Rauch, veleposjednik, ban, Zagreb; Dragutin Lavoslav barun Pfeiffer, veleposjednik, Osijek; Šandor Sorger, velezakupnik, Noskovci; Vlastelinstvo Kutjevo; Rudolf grof Norman Ehrenfelški, vlas'elin, Valpovo; Povjerbinsko dobro kneza Odescalchi-a, Ilok; Vlastelinstvo Ruma; Marija, grofica Eltz, Vukovar; Tvrnica šćerća, Osijek; Aktien-Gesellschaft Alf'a Separator, Budimpešta; Hofherr & Schrantz, tvornica strojeva, Budimpešta;

Nadalje su darovali za društvenu podpornu zakladu:

Matrai, Feik & Comp. tvornica strojeva, Budimpešta, 50 K.; J. Hetzela sinovi, tvornica trijera, Uj—Sove, 20 K.; i Langen i Wolf, tvornica motora, Beč, 20 K.

Izkaz članova „Pripomoćne zaklade utemeljene na uspomenu nadšumara Vladoja Köröskeny-a“. (Broj uz ime označuje godinu pristupa). Antoš Ivan 1884. kot. šumar, Slatina; Auš Josip 1886. posjednik, Brezovica; Adamović Stevan 1890. lugar, morovičke šumarije; Anderlon Franjo 1896. šumar, vježbenik; Antolić Pavao 1896. lugar II. ban. i. o.; Andasura Nikola 1903. lugar II. ban. i. o.

Brosig Radoslav 1886. šumarnik, Ogulin; Barić Gjuro 1886.; Bogdanović Josip 1886. Koprivnica; Banić Joso 1887. kr. nadlugar, Škare; Bobić Dmitar 1888. lugar, Gospić; Benak Vinko 1889. šumarnik, Petrinja; Baćić Antun 1890. posjednik i drvoržac, Rijeka; Banić Josip 1890. kr. nadlugar, sv. Vid; Bogdanović Mato 1890. lugar šumarije Morović; Budimirović-Veselić 1890. lugar šumarije Morović; Borojević Gjuro 1896. lugar II. ban. i. o.; Budisavljević Mile 1897. lugar šumarije Otočac; Brajković Josip 1897. lugar šumarije Otočac; Bobić Kosta 1897. lugar šumarije Otočac; Bogdanić Joso 1897. lugar šumarije Otočac; Borojević Pavao 1903. lugar II. ban. i. o.; Branković Jovo 1903. lugar II. ban. i. o.; Belja Pravdoslav 1887. šumar, Rab, Dalmacija.

Cvetanović Petar 1903. lugar II. ban. i. o.; Čučak Dane 1906. lugar otočke imovne obćine; Cesarić Gjuro 1906. žup. šumarski nadzornik, Osiek.

Durst Milan 1884. kr. šum. ravnatelj, Zagreb; Derjanović Andrija 1887. Nova Gradiška; Dujmović Fran 1887. lugar otočke imov. obćine; Dojčinović Bogdan 1896. lugar II. ban. i. o.; Dabić Teodor 1903. lugar II. ban. i. o.; Dabić Miloš 1903. lugar II. ban. i. o.; Deanović Jovo 1896. lugar II. ban. i. o.; Dremil Oskar 1903. šumar II. ban. i. o.; Dojković Vilim 1904. kr. žup. šum. nadzornik, Zagreb; Delać Jure 1905. lugar otočke i. o.; Delić Dane 1905. lugar otočke i. o.; Devčić Jure 1905. lugar otočke i. o.; Donadini Ivo 1907. nadšumar, Ogulin.

Erny Rudolf 1907. kr. kot. šumar, Zagreb.

Furlan Jakob 1886. nadšumar, Križevac; Fischbach Robert 1892. kr. zem. šum. nadzornik, Zagreb.

Gürtler Antun 1886. kot. šumar, Gлина; Grba Šime 1887.; Ghýzy pl. Milan 1887 vlastelin, Čabar; Gojsavić Sava 1903. lugar II. banjske imovne obćine.

Hajek st. Bogoslav 1886. šumarnik, Belovar; Hranilović Andrija 1889., šum. pristav, Krasno; Hajek ml. Bogoslav 1895. nadšumar, Nova Gradiška; Hećimović Mate 1897. lugar otočke imovne obćine; Heinz Gustav 1895. kot. šumar, Oriovac; Herzl Adolf 1891. šumarnik, Nova Gradiška.

Ilić Danko 1890. lugar šum. Morović.

Jareš Gjuro 1886.; Jurišković Antun 1887. Nova Gradiška; Joka Blagoe 1903. lugar II. ban. i. o.; Jugović Bogdan 1903. lugar, II. b. i. obć.; Jergović Ivan 1905. lugar otočke imovne obćine.

Köröskenyi dr. Vjekoslav 1884. Zagreb; Koča Gjuro 1886. nadšumar, Vinkovci; Kovačina Adam 1886. Čazma; Kovačević Fran 1886. Ivanovoselo; Krišković Mijo 1887. nadšumar, Senj; Kolar Bolto 1887.; Kesterčanek Ž. Fran 1889. kr. profesor, Zagreb; Kuzma Gyula 1890. kr. nadšumar Zagreb; Kuzminac Jovan 1890. lugar šumarije Morović; Kovačević Aca 1890. lugar šum. Morović; Kovačević Cveja 1890. lugar šumarije Morović; Kovačević Čro 1890. lugar šumarije Morović; Kordić Mojo 1896. lugar II. ban. im. obć.; Košutić Sava 1896. lugar II. ban. i. o.; Klobučar Joso 1897. lugar otočke i. o.; Kolar Ivan 1901. kr. šum. savjetnik; Kazavidić Jovan 1903. lugar II. ban. i. o.; Kostić Tihamir 1903. lugar II. ban. i. o.; Köröskenyi pl Aleksander 1886. kr. kot. šumar; Kern Ante 1904. kr. zem. šumar, nadzornik, Zagreb.

Lajtmanović Matija 1887 Klenak; Ljubobratović Mile 1887. Škare; Lenić Sofre 1897. lugar otočke im. obć.; Lasman Dragutin 1899. nadšumar, Ogulin; Lotina Gligo 1893. lugar II. ban. i. o.; Levaković Antun 1908. šum. pristav, Valpovo.

Magjarević Ivan 1884. šumarnik, Gospic; Matić Živko 1887. Klenak; Masić Mladen 1887 Klenak; Matanović Stipan 1887. N. Gradiška; Martinković Martin 1890. lugar šum. Morović; Maletić Tošo 1891. lugar manastira Grgetek; Mladjenović Dmitar 1891. lugar II. ban i. o.; Marković Stevo 1896. lugar II. ban. i. o.; Masić Mato 1896. lugar II. ban. i. o.; Margić Franjo 1897. lugar otočke i. o.; Maras Nikola 1886. Draganeć-Čazma; Murgić Franjo 1905. lugar otočke im. obć.

Nicić Paskal 1887. Klenak; Nenadić Rade 1903. lugar II. ban. im. obć.; Nesvanulica Nikola 1905. lugar II. ban. im. obć.

Orešković Tomo 1886. kr. lugar, sv. Juraj; Ognjanović Stojan 1890. lugar šum. Morović; Opšić Jovan 1890. lugar šum. Morović; Orlović Petar 1903. lugar II. ban. imov. obć.; Oršanić Dane 1905. lugar otočke imovne obćine.

Perc Aleksandar 1884 nadšumar; Painić Ivan 1891. nadlugar, Kraljevec; Plavljanić Nikola 1896. lugar II. ban i. o.; Perenčević Gligo 1896. lugar II. ban. i. o.; Pajagić Marko 1896. lugar II. ban. i. o.; Pejaković Gjuro 1896. lugar II. ban. i. o.; Pleša Tomo 1897. lugar šumarije Perušić; Perenčević Pavao 1900. lugar II. ban. i. o.; Pribičević Mile 1903. lugar II. ban. i. o.; Plavljanić Damjan 1903. lugar II. ban. i. o.; Peićić Obrad 1890. Kupinovo; Prstec Milan 1905. šum. pristav otočke i. o.; Prpić Nikola 1905. lugar otočke i. o.; Pražić Šime 1905. lugar otočke imovne obćine.

Radošević Mijo 1886. šumarnik, Kutjevo; Rakonić Anton 1887. Nova Gradiška; Rukavina Filip 1887. Nova Gradiška; Ružićka August

187. šumarnik, Zagreb ; Relac Stjepan 1896. lugar II. ban. i. o. ; Rođić Šime 1897. lugar šumarije Perušić ; Rajšić Gjuro 1903. lugar II. ban. i. o. ; Rukavina Josip 1906. šum. pristav.

Stanisavljević Jovo 1888. lugar šumarije Otočac ; Spaić Cvelin 1890. lugar šum. Morović ; Simeonović Jaša 1890. lugar šum. Morović ; Stary Venceslav 1884. kot. šumar ; Stiasny Demeter 1886. šumar, Čepin ; Sarkotić Filip 1886. kr. lugar, sv. Juraj ; Slavković Ivan 1886. kr. lugar sv. Juraj ; Stojanović Nikola 1886. Korenica ; Skakavac Lazo 1887. Klenak ; Stanković Velimir 1895. kot. šumar, Petrinja ; Selanec Ivan 1896. lugar II. ban. i. o. ; Simić Nikola 1896. lugar II. ban. i. o. ; Svrabić Prokop 1896. lugar II. ban. i. o. ; Starčević Ivan 1897. lugar šumarije Perušić ; Starčević Tomo 1897. lugar šum. Perušić ; Šipek Leo 1903. rač. evident, Zagreb ; Srđanović Gjuro 1903. lugar II. ban. i. o. ; Stogljar Gjuro 1903. lugar II. ban. i. o. ; Samardžija Mate 1905. lugar otočke i. o. ; Štulić Janko 1905. lugar otočke im obć. ; Škorić Jovo 1905. lugar otočke imovne obćine.

Trećanić Andrija 1887. lugar šumarije Klenak.

Vrbanić Mijo 1887. kr. zem. šum. nadzornik, Zagreb ; Vučičević Lazar 1890. lugar šum. Morović ; Veljkov Jovan 1892. Bukovci, Srem ; Vraničar Julijo 1895. kr. žup. šum. nadzornik, Gospic ; Vučetić Stevo 1895. lugar II. ban. i. o. ; Velebit Matija 1896. lugar II. ban. i. o. ; Vraňević Nikola 1903. lugar II. ban. i. o. ; Vidmar Filip 1905. lugar otočke im. obć. ; Vujaklija Gajo 1905. lugar II. ban. imovne obćine.

Zibrat Milan 1904. kr. kot. šumar, Krapina.

Ovaj se iskaz uvrštuje uslед molbe raznih šumskih ureda, a u provedbi zaključka društva uprav. odbora od 8. V. 1909. točka IV., tim dodatkom, da prema §. 27. društva. pravila imade svaki član hrv.-slav. šum. društva, koji želi pristupiti toj pripomećnoj zakladi, jednom za svagda uplatiti 10 kruna.

U koliko bi se u izkazu možda nalazila koja netočnost ili manjkavost, neka se to radi ispravka izvoli priobćiti društ. predsjedničtvu.

Broj 4006 — 19. 9.

Dražba hrastovih stabala.

Dne 12. srpnja 1909. u 11 sati i 30 časaka prije podne prodavatiće se kod podpisatog šumsko-gospodar. ureda putem pismenih ponuda javnom dražbom slijedeći šum. predjeli.

U šumariji sv. Ivan-Žabno sjećina Lešće sa 1122 hrastova stabala procijenjena na 134299 K.

U šumariji Čazma sjećina Glogovnica sa 479 hrastovih stabala procijenitih na 75298 K. Pobliži dražbeni uvjeti mogu se za vrieme uredovnih sati uviditi kod podpisatog ureda zatim u uredima šumarija u sv. Ivanu Žabno i Čazma.

Šumsko gospodarstveni ured imovne obćine Križevačke.

U Bjelovaru, dne 16. lipnja 1909.

Zlatna kolajna sa izložbe u Parizu 1900.

Neuhöfer i sin (Neuhöfer & Sohn)

c. kr. dvorski mehaničar

Beč (Wien) I. Kohlmarkt 8. (Tvornica u Beču V. Hartmanngasse 5.

Izrađuje pod jamstvom izvrstne izrade i točne rektifikacije

Bousolne strojeve
sa optičkom distanzmjerom.

Mjerače stolove. Perspektiv ravnala.
Letve za nivелиranje. Šumarske bousole.

Promjerke

iz željeza i drva.

Mjeračke vrpce
iz platna ili ocijela.

Planimetre itd. — Pantografe.

Brojne čekiće, aparate za prenosa, cratala kao i sve vrsti matematičkih strojeva i mjerila.

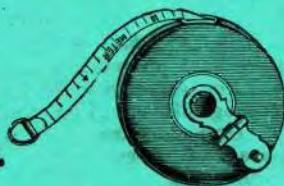

Ilustrovani cienici badava

Svi se popravci obavljaju najbolje u najkraćem roku.

Sveudiljna zaliha
svih vrsti mjeračkih
strojeva i pomagala.

SADRŽAJ.

	Strana
Naučna osnova kr. šumarske akademije u Zagrebu	241—259
Zaključni račun brv.-slav. šum. društva i Köröskenijevе pri- pomoćne zaklade koncem godine 1908.	260—261
Nacrt proračuna za godinu 1910. predložen XXXIII. redovitoj glavnoj skupštini društva	262—263
Listak. Osobne viesti: Imenovanja. — Ispравак	264
Društvene viesti: Zapisnik sjednice upravlј. društvenoga odbora. — Ovogodišnja redovita glavna skupština hrv.-slav. šumarskoga društva.	264—265
Zakoni i naredbe: Novi naučni i ispitni red za slušače šu- marstva u kr. sveučilištu Franje Josipa I. u Za- grebu.	265—269
Iz upravne prakse: Dostalac nekretnina na javnoj dražbi stiće i ovlašteničko pravo, koje je s istima skop- čano. — Prinos k tumačenju §§ 6., 9. i 22. za- kona od 25. travnja 1894. o uređenju zemljističnih zajednica §.a 442. o. g. z. — Prinos tumačenju § 24. šum. zakona u pogledu nadležnosti političkih oblasti	269—271
Različite viesti: Državni ispit ospozobljujući za samo- stalno vodjenje šumskog gospodarstva. — Šumar- ska (lugarska) škola u Sarajevu. — Obča XI. skup- ština ruskih šumara. — Društvo gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije. — Obaviest glede novoga načina odašiljanja društve- noga lista. — Podjelenje doktorske časti šumarima. — Izložba peradi i kunića. — Za podjelenje pod- pora iz zaklade za uzgoj djece šumarskih činovnika. — Šumski požari u pisarovinskom kotaru. — Gu- sjenice. — Grabrovina. — Henrich Mayer „Wald- bau auf naturgesetzlicher Grundlage. — Društvo gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije. — Izkaz članova „Pripomoćne zaklade utemeljene na uspomenu nadšumara Vladoja Kö- röskeny-a“	271—280
Dražba hrastovih stabala	280

Dopisnica uredništva.

Gg. A. Sch. u W. N.; E. H. u B.; A. G. u Z. Poslali smo Vam naknadno brojeve 1—5 ovogodišnjega Šumarskog lista.

Kot. šumariji u M. Za lugare St. K. i D. B. poslali smo naknadno brojeve 1—5 ovogodišnjega „Lug. Viestnika“.

Gospodarskom uredu u V. Šumariji u P. poslali smo za šest lugara naknadno brojeve 1—5 ovogodišnjega „Lug. viestnika“, te počam od ovoga mjeseca šaljemo 13 primjeraka.